PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Reketį, O Laimėsit Visą Pasaulį!

Spaudos Kolekcija P. Geguzio Lietuvai

Nr. 269 PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 14, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

A.D.F. Konvencija Houstone Užsimojo Ant Trades & Labor Kongreso Autonomijos

Aldermanas **STEWART SMITH**, kurs Ontarijos komunistų konvencijoj buvo išrinktas Ontarijos komunistų vadu.

NORI ATIMTI TEISES IŠDAVINĖTI UNIJOMS ČARTERIUS

Tai Darbininkų Vienybės Priešų Užsimojimas

HOUSTON, Texas, Spalio 12. —Sulyg rezoliucijų komisijos sekretoriaus John Frey pranešimo, kuris 58-tos Amerikos Darbo Federacijos konvencijos buvo užgirtas, Trades ant Labor Congress of Canada neteks turėtos autonomijos.

Tuo tarimu remiantis, Amerikos Darbo Federacijos Pildančioji Taryba galės uždrausti Trades and Labor Kongresui išduoti unijoms čarterius be AFL Pildančiosios Tarybos sutikimo.

Šis tarimas laužo 28 metai atgal sudarytą sutartį tarp AFL ir TLK, kuri įgaliavo TLK išdavinėti TLK čarterius Kanados unijoms.

Jei ADF tarimas bus vykdomas gyveniman, visos Trades and Labor Kongreso unijos bus verčiamos gauti čarterius iš ADF. Vien TLK čarterių dabar neužteks.

Vienybės geidžianti delegatai, kaip Tobin ir kiti, pakartotinai reikalauja CIO ir AFL vienybės. Grynas ir jo šalininkai prieš vienybę, bet jų pozicija labai kenčia, ypatingai nuo Tobin kalbos. Tobin atstovauja labai didelę ADF uniją. Be to, Gryno nusistatymas prieš CIO neturi pamato.

Lindbergas Pasirodė Anglijos Konservativų Agentu

MASKVA.—Pasižymėję Sov. Sąjungos lakūnai išleido bendrą pareiškimą, kuriame nurodo, kad keliolika dienų atgal reakcinių Anglijos konservativų ratelis suruošė lakūnui Lindbergui pietus Lady Astor namuose. Laike šių pietų Lindbergas reakcininkų rateliui pasakė labai melagingą kalbą, nurodančią būk Vokietijos orlaivynas yra toks stiprus, kad jis galįs sumušti Anglijos, Francijos, Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos orlaivynus.

Be to, melavo, kad Sovietų Sąjungos aviacija yra pakrikus, neturinti vadovybės. Girdi, jam buvę pasiūlyta imti vadovybę.

Sovietų lakūnai pažymi, kad Lindbergas tur būt neskaitė garsiosios komedijos Gogolio.

Toliau prideda, kad Sovietų šalis turi šimtus ir tūkstančius lakūnų, kurie yra ne tik pirmos klasės skraidytojai, bet ir pirmo laipsnio aviacijos organizatoriai ir vadai. Kas atliko brilijantiškus skridimus, jeigu ne Sovietų lakūnai? Lindbergas taip kalbėdamas save pasistatė melagium ir Vokietijos fašistų bei Anglijos aristokratų protektorium.

Sovietų lakūnai pažymi, kad Lindbergas, kuris paskutiniu laiku dažnai aplanko įvairias Europos sostines, į Sovietų aviacijos dieną nebuvo kviestas.

Iš to daroma išvada, kad jis buvo atsiųstas Anglijos reakcininkų, ar Vokietijos fašistų. Lindbergas melaginga kalba suteikė Anglijos konservativams pasiteisinimus del Municho kapituliacijos. Dabar Čemberleno grupė bažijasi, kad nebuvo įmanoma kariauti su naziais, nes Sovietų aviacija "silpna," o nazių galinga.

Francijos Nazių Vadas Jau Reikalauja Autonomijos

PARYŽIUS. — Hitleriui pasakius Saarbruckene agresinę kalbą, šiomis dienomis ir Alzaso naziai pradėjo rodyti didelį aktyvumą. Pro-naziško valstiečių fronto vadas Bilger jau reikalauja Francijos valdžios suteikti Alzasui autonomiją, o pagarsėjęs nazių agentas Rosse per savo laikraštį tuos reikalavimus apibudina sekamai:

"Mes reikalaujame pagrindinių demokratinių teisių, mūsų tautybės ir kalbos pripažinimo, švietimo sistemos reformų ir Alzaso-Lotaringijos žmonėms administratyvinio tvarky m o s i. Šiandien šie klausimai turi daugiau negu lokalinę svarbą."

Tai Henleino pavyzdžio reikalavimai. Visiškai ta pati ir taktika, kuria vaduojantis buvo sudraskyta Čeksolovakija. Be to, Alzase prasidėjo didelė anti-semitiška ir anti-demokratiška kampanija, kurią finansuoja naziai.

John L. Lewis Šaukia W. Greeną Rezignuoti

WASHINGTON, Spalio 11. — John L. Lewis, CIO pirmininkas, pareiškė, kad jis sutiktų rezignuoti iš CIO vadovybės, jei tas padėtų atsteigti unijų vienybę.

Tuo pačiu sykiu jis šaukia W. Gryną rezignuoti iš AFL vadovybės.

Šitą pareiškimą jis davė po to, kai nekurie AFL konvencijos delegatai pareikalavo, kad Lewis pasitrauktų iš CIO pirmininko pareigų.

Grynas, atsakydamas Lewisui, davė suprasti, kad jis iššaukimo nepriima.

Laikraštininkų gildijos pirmininkas Heywood Broun siūlo prezidentui Rooseveltui imtis žygių CIO ir AFL sutaikinimui.

Mat prezidentas Rooseveltas savo sveikinime AFL konvencijai siūlė eiti prie unijų vienybės.

FRANCIJA PRIPAŽINO ITALIJAI ETIOPIJĄ

PARYŽIUS, Spalio 12.—Francijos ministerių kabinetas patvirtino Andre Francois-Poncet paskyrimą ambasadorium Italijai ir sutiko įteikiamuos raštuos įrašyti, kad jie skiriami Italijos karaliui ir Abisinijos imperatoriui.

Tokiu būdu Francija pripažino Italijai Etiopiją.

C.C.F. KONTROLIERIUS GIRIA DAILY CLARION

HAMILTON, Ont.—"Aš manau Daily Clarion yra puikus laikraštis ir atlieka didelį darbą Kanadoj," pareiškė Sam Lawrence, CCF veikėjas ir Hamiltono miesto valdybos narys—kontrolierius.

"Aš jį skaitau reguliariai ir rekomenduoji kitiems. Aš norėčiau matyti, kad Daily Clarion turėtų bent ketvirtadalį milijono skaitytojų Ontarijoj."

Jis ragina darbuotis, kad vajus būtų pasekmingas.

DAILY CLARION GAUNA STAMBIŲ AUKŲ

TORONTO.—Ray Smith, Daily Clarion vajaus vedėjas 9 warde, pranešė, kad vienas remėjas paaukavo $100. Kiti aukoją po $5.00, $10.00 ir $25.00.

Anglijos kareiviai ir Jeruzalemo policija krečia keleivių bagažus ieškodami sprogstamosios medžiagos, kad sumažinti Palestinoj siaučiantį terorą. Tuo pačiu laiku Anglija siunčia daugiau kareivių.

Muncheno Sutartis Tik Šmotas Popierio, Sako McGill Profeserius Adair

ČEKOSLOVAKIJOS KRIZĮ IŠŠAUKĖ NACIONALĖS VALDŽIOS POLITIKA

Anglai Esą Daugiau Palinkę Prie Sovietų Sąjungos, Negu Prie Nazių

MONTREAL, Que. — McGill universiteto profesorius E. A. Adair sako, kad Muncheno (Muniko) sutartis daugiau niekas, kaip šmotas popierio, ir net nelegali.

Anot jo, Hitleris niekad ir negalvojęs kariauti del Sudetų. Tą krizį sukūrusi Nacionalės Anglijos valdžios politika, pataikaujanti agresoriams.

Tik delto Hitleris galėjo pereiti prie agresijos, jis pareiškė, kad Anglija atsisakė kooperuoti su Sovietų Sąjunga.

Bet Anglijos žmonės, jis nurodė, daugiau linkę kooperuoti su Sovietų Sąjunga, negu su naziais. Anglai esą Sovietams draugiškesni, negu kanadiečiai.

Juo tolyn, tuo vis daugiau žmonės pamato, kad Čemberlenas pasielgė ne taikos naudai, o nazių agresijos naudai.

ČEMBERLENAS NORI RASTI PASITEISINIMĄ

LONDONAS.—Žmonių pasipiktinimui Čemberleno politika augant, Čemberleno draugai nori rasti pateisinimą. Tam tikslui jie pradėjo skelbti, kad Sovietų oro jėgos netikę, kad Sovietai nežadėję pagelbos ir t.t.

Į tuos melus atsakydamas, Ivan Maiski, SSRS atstovas, pareiškė, kad Sovietai žadėjo duoti pagelbą ir reikalavo imtis atatinkamų žygių. Jis liepė tiems ponams perskaityti Litvinovo kalbą Genevoj.

ISPANIJOJ TEISIAMA TROCKISTINIŲ IŠDAVIKŲ GRUPĖ

BARCELONA, Spalio 12. — Ispanijos respublikos teismas čionai nagrinėja septynių trockistų partijos vadų bylą. Tarp jų teisiamas ir pulkininkas Villalba, pereitais metais vasario mėnesyje be mūšių atidavęs fašistams Malagą.

PATYS SUDRASKĖ, O KITUS KALTINA

PRAGA. — Naziai per radio iš Vienos ir Leipcigo slovakų kalba ragino slovakus kovoti už nepriklausomybę. Girdi, už tą tragediją, kokios susilaukė Čekoslovakija, kalti žydai, čekai ir komunistai. Komunistai esą kalti todel, kad šaukę kovoti, o čekai kalti, kad nekovojo, pasidavė ir tokiu būdu slovakus suvedžiojo.

Naujai sudaryta slovakų valdžia griebiasi reakcijos. Išleido patvarkymą, kuriuo uždraudžiamas komunistų veikimas. Fašistai puola komunistų įstaigas.

ARTUR ROBAKAS, kurs gynė Lakeshore bedarbius, Hepburno apkaltintus laikyme nelegalio susirinkimo, kadangi jie buvo atėję pas Hepburną kaip bedarbių delegacija. Byla leimėta—bedarbiai išteisinti.

JAPONAI IŠLAIPDINO DAUGYBĘ KAREIVIŲ PIETINĖJ KINIJOJ

HONG KONG, Spalio 12. — Japonijos laivai, lydimi karo laivų ir 137 orlaivių, šiandien išlaipdino nuo 30,000 iki 50,000 kareivių Bias įlankos pakraštyje, geriausioj piratų sustojimo vietoj, esančioj Hong Kongo ir Kontono pakraštyje.

Naujai išlaipdinta kariuomenė pradėjo žygiuoti linkui Kontono-Hankowo geležinkelio, svarbiausios Hankowo susisiekimo gijos. Japonai mano, kad jei šį geležinkelį pasiseks nukirsti, susilpnės Hankowo ir kitų centralinės Kinijos sričių apgynimas, nes šiuo geležinkeliu atplaukdavus kinams amunicija.

Naujoj užpuolimo vietoj šiandien vyksta tikras pragaras. Japonų orlaiviai užpuolė keletą tariamų strateginių miestelių ir išžudė daugybę civilių gyventojų. Sakoma, kad tai didžiausios oro atakos, kokių pietinė Kinija nematė nuo praeitų metų gruodžio mėnesio.

Tūkstančiai žmonių pradėjo bėgti linkui anglų valdomo Hong Kongo, bet ir čia neranda prieglaudos. Hong Kongo valdžia rubežių saugojimui paskyrė dar du pulkus kariuomenės. Del visako prie rubežiaus užtvėrė spygliuotų vielų gardą, į jį suvaro pabėgėlius ir maitina.

Ši nauja ataka išgąsdino Angliją. Jos konsulas įsakė iš Kantono išsikraustyti visoms anglų tautos moterims ir vaikams, o ambasadorius Japonijąi perspėjo Japonijos valdžią, kad japonų ataka pietų Kinijoj galinti pastatyti pavojun Anglijos-Japonijos santykius. Japonai paprastai atsakė, kad naujas puolimas nepakeisiąs politikos Anglijos ir kitų valstybių atžvilgiu.

NAZIAI UŽĖMĖ ČEKAIS APGYVENTĄ MIESTELĮ

PRAGA. — Pasinaudodami Anglijos-Francijos išdavystėmis, naziai imdami penktąją zoną užėmė Policka miestelį, esantį į pietus nuo Brun miesto. Šiame miestelyje iš 4,000 gyventojų buvo 116 vokiečiai, iš kurių taip pat dauguma yra žydai. Tačiau naziam svarbu buvo ne tautybė, bet miestelyje esamas amunicijos fabrikas ir aukštuma, galinti kontroliuoti linkui Brun vedantį klonį.

Atvykęs į tą apylinkę užsieninis korespondentas Whitaker rado kelius užsikimšusius pabėgėliais, bet neišmanančiais kur bėgti. Tikėdamasi Municho tarimu, kad turės būti plebiscitas, čekų policija mėgina nekuriuos grąžinti namo, bet žmonės nesutinka grįžti, nes žino, kad daugelis iš jų būtų nukankinti arba amžinai sukišti į kalėjimus. Nazių užimtose vietose jau veikia dvi didelės koncentracijos stovyklos.

Sovietų Sąjunga Smarkiai Stiprinanti Savo Pasienius

WASHINGTON, Spalio 12. — Amerikos diplomatiniai šaltiniai gavę žinių, kad susilpnėjus tarptautinei atsparai prieš fašizmą, Sovietų Sąjunga pradėjus labai tvirtai aptverti savo rubežius, ypatingai Ukrainos rubežius, kad į kviečių ir anglių šalį neįsiveržtų naziai.

Amerikonai tvirtina, kad ties Rumunija, Lenkija ir Estija Sovietai darą tuščios žemės, kitaip vadinant, niekieno žemės juostą, siekiančią nuo keleto iki šimto mylių pločio. Šioj juostoj iškertą miškus, iškelią civilius žmones ir stipriną esamų fortų linija. Palieką tiktai gerai pasitikimus gyventojus ir kareivius. Tinkamose vietose statą orlaivynui ir kariuomenei koncentracijos centrus, kelius, geležinkelius, sandelius ir kitas apsigynimo priemones.

Taip pat praplatina "niekieno" žemės juostą ties Suomijos, Persijos ir Afganistano rubežiais.

ITALIJOS FAŠISTAI PAGRĄSINO ANGLIJAI IR FRANCIJAI

ROMA, Spalio 12. — Italijos fašistų "diplomatinių informacijų" buletinis šiandien entuziastiškai parėmė pereitą sekmadienį Saarbruckene Hitlerio pasakytą kalbą ir nurodė, kad Anglija su Francija ruošiančios karą prieš totalitarines valstybes.

Toliau nurodė, kad Roma suprantanti, jog karo sulaikymo partizanai yra pasivėlavę. Girdi, apie karo sulaikymą jie gali tik sapnuoti. Esą, taika gali būti apsaugota Municho pavyzdžiais, o kitaip italų-vokiečių paveikti niekas nepajėgs.

Tai savotiškas pagąsdinimas, kad anglai ir francūzai nei nemanytų pastoti fašistams kelio.

SUMAŽĖJO JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PAJAMOS

NEW YORK. — Aleksandro Hamiltono instituto ekonomistų apskaičiavimu, antrosios šių metų pusės visos šalies pajamos pakils penkiais bilijonais dolerių, nes biznis pradėjęs gerėti. Tačiau numatoma, kad šiais metais visa šalis turės tik 56 bilijonus dolerių pajamų, vietoj pereitais metais buvusių 69 bilijonų 817 milijonų. Geriausiais laikais, 1929 m., šalies pajamos buvo 81 bilijonas, 128 milijonai dolerių, o 1935 m. 55 bilijonai dolerių, kas reiškia mažiau negu šiais metais.

TORONTO, Ont. — Kadangi sekančiais metais Kanadą aplankys Anglijos karalius ir karalienė, Toronto tėveliai—miesto galvos prašo, kad tie svečiai nepamirštų atlankyti ir Torontą.

Tik vieno jie prisibijo, tai kur tuos svečius dėti. Nekurie sako, kad Torontas neturi puikių vietų. Kiti nurodo, kad paėmus vieną aukštą vieno iš didžiųjų viešbučių užtektų. Atrodo, kad karališki svečiai mažesniuose miesteliuose negalės sustoti vien del vietos stokos.

Čekoslovakijos Kareiviai Apsikasę Pietų Pasienyje Laukia Galimo Užpuolimo

HEYWOOD BROUN, laikraštininkų unijos prezidentas. Jis prašo prezidentą Rooseveltą patarpininkauti CIO ir AFL, kad unijinį judėjimą suvienyti. Laikraštininkų unija afiliavus prie CIO.

YANGTSE FRONTE KINAI IŠMUŠĖ 20,000 JAPONŲ

HANKOW, Spalio 11.—Praeitą penktadienį kinų armija išnetyčių užklupo japonus pietiniame Yangtse upės fronte. Mūšis pasibaigė tik vakar su didele kinų pergale ir japonų pralaimėjimu. Prie Kiukiang-Nanchang geležinkelio žuvo dvi japonų brigados, apie 20,000 kareivių. Iš abiejų brigadų gyvais išliko tiktai 200 kareivių.

Apie pergalę žinios Hankową pasiekė, kada laikinosios sostinės gyventojai apvaikščiojo 27-metines Kinijos respublikos sukaktuves. Apvaikščiojimo dalyviai šią žinią sutiko su dideliu entuziazmu.

Dega Pietvakarinės Ontarijos Miškai

FORT FRANCES, Spalio 12. —Kelinta diena kai dega miškai Dance, Miscampbell ir kitų miestelių apylinkėj, esančioj už 50 mylių nuo Fort Frances į vakarus.

Iki šiol gaisras jau nušlovė 1,200 ketvirtainių mylių gražaus miško ir daugelį naujakurių sodybų.

Sparčiai besiplečiantis gaisras pastojo bėgantiems kelius ir apie 200 žmonių jau sudegė, o 30 nežinia kur dingo.

Kai kur įvyko baisios dramos: vienoj vietoj miške sudegė dvi moterys ir devyni vaikai. Motinos mėgino savo kūnais apsaugoti mažesnius vaikus, bet visi žuvo.

Gaisro apimtoj apylinkėj gyvena apie 3,000 žmonių, daugiausiai naujakuriai.

Šiandien vėjas atsisuko iš rytų ir ugnį davarė iki Clearwater ežero. Šios apylinkės miškai pavojuje, bet manoma, kad čia nebus žmonių aukų, nes žmonės jau išgabenti.

KINAI NESISEBI NAUJU JAPONŲ PUOLIMU

HANKOWAS, Spalio 12.—Japonų naujoji ataka pietinėj Kinijoj, paliečianti ir Anglijos interesus, visai nestebina kinų.

Kinai tą supratę po generolo Ugaki rezignacijos ir Muncheno konferencijos. Anglija parodė Japonijai, kad savo reikalų apgynimui neims tvirtų žygių, tad japonai pravarė Ugaki, siekusį su Anglija susitarimo, pastatė prie valdžios aršesnius militaristus ir pradėjo Kwantunge puolimą, kad izoliavus Hong Kongą ir pažeidus Anglijos interesus.

Kinai to laukė ir iškalno prisigabeno amunicijos, kurios gavimas sumažės nukirtus Hong Kongo geležinkelį.

WASHINGTON.—karo nukamuoton Ispanijon Amerikos Raudonasis Kryžius siunčia tavorinį garlaivį "Independence Hall," prikrautą miltų bačkų ir muilo. Miltų siunčiama 20,000 bačkų.

ČEKOSLOVAKIJA NESUTINKA SU VISAIS VENGRIJOS REIKALAVIMAIS

Numatoma, Kad Derybas Nusvers Belyno Žodis

KOMEROM, Čekoslovakija, Spalio 12. — Čekoslovakijos ir Vengrijos armijos apsikasė prieš viena kitą, susistatė kulkosvaidžius, kanuoles ir laukia kuo pasibaigs čionai besitęsiančios Čekoslovakijos-Vengrijos derybos.

Vakar vengrų armija "simboliškai" okupavo pasienyje esančius Ipolysag ir Satoralja miestelius. Čekoslovakijos kariuomenė atsitraukė nuo Ipolysag miestelio apie kilometrą tolio ir pradėjo kastis apkasus. Tą patį padarė ir vengrai. Čekoslovakijos kareiviai, užpykę ant vokiškų plėšikų, yra pasiruošę gintis nuo naujų priešų.

Čekoslovakijos delegacija sutiko perleisti Vengrijai tuos plotus, kuriuose vangrų tautos gyventojai sudaro daugumą, bet atsisakė derybose remtis Vengrijos delegacijos siūlomu prieškarinių laikų etnografiniu Vengrijos žemlapiu. Tuo derybos ir priėjo beveik prie nutrūkimo.

Pasunkėjus deryboms, sakoma, kad vienas Čekoslovakijos delegacijos narys orlaiviu išlėkęs į Berlyną. Tuo susirūpinus Vengrijos delegacija. Ji mano, kad tai naziai, kurie taip baisiai apiplėšė Čekoslovakijos respubliką, gali užgirti Čekoslovakus Vengrijos ginčuose.

Informaciniai rateliai teigia, kad Slovakijos autonominės valstybės delegacija nutarus prašyti Hitlerio tarpininkavimo. Ji prašanti to galvažudžio, kad nereikalautų vengrais apgyventų plotų prie Vengrijos prijungimo, o pasitenkintų Slovakijos autonominėj valstybėj vengrams duodama autonomija.

Šiandien išlėkė į Berlyną Čekoslovakijos užsienių reikalų ministeris Frantisek Chvalkovsky, kur su Ribbentropu derėsis Čekoslovakiją-Vokietiją liečiančiais bendrais klausimais.

Derybose bus svarbiu klausimu Čekoslovakijos atsiskaitymas už okupuotose vietose paliktus pinigus, kurių palikta apie trys blijonai kronų. Manoma, kad Vokietija reikalaus už kiekvieną kroną užmokėti po 12 fenigų, nors jų kursas ir mažesnis, ir dalinai auksu. Tokiu būdu Čekoslovakija turės sumokėti reichui apie 360 milijonų reichsmarkių. Taip pat bus svarbiu klausimu ir Pragos banke turėtos Sudeteno akcijos, kurios siekia virš pustrečio bilijono kronų.

Bet Berlyno naziai šnibžda, kad pirm visko Ribbentropas pareikalaus Čekoslovakijos ministerio kuogreičiausiai atsisakyti nuo Čekoslovakijos-Sovietų Sąjungos sutarties.

KRISTAUS TĖVIŠKĖJ VEIKIA ĮVAIRŪS ŽUDYMO ĮRANKIAI

JERUZALIMAS, Spalio 12.—Už penkių mylių nuo Jeruzalimo, netoli Betlejaus, tariamoj Kristaus gimimo vietoj, vadinamoj švenčiausioj apylinkėj, jau kelinta diena kaip eina žiaurios kovos. Kovose dalyvauja pasislėpę arabų partizanai i tankais, orlaiviais ir kitais moderniškais žudymo įrankiais apsiginklavę anglai.

Aną dieną anglai ant syk užmušė 50 arabų, o šiandien šešis. Anglų šarvuočiai pilnam pasiruošime sukinasi apie šventosios bažnyčios šventorių, už kurią ginčijasi įvairūs katalikai jau tūkstantis metų. Sukilę arabai pilnai kontroliuoja Betlejaus miestą, bet jų išvijimui skuba daugiau anglų, kurių dabar Palestinoj yra 21,000.

HENDAYE, Spalio 12.— — Vakar lojalistų kariuomenė padarė sekmingą kontra-ataką, kurios laiku užėmė dvi svarbias aukštumas, nuo kurių matosi pagarsėjęs Gandesa miestas.

Pandol kalnuose irgi lojalistai pasivarė pirmyn. Fašistai keletą kartų mėgino atsiimti, bet nepavyko.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013. Toronto 3, Ontario, Canada.

Klaidingas Supratimas Kolektyvio Saugumo Principo

Laike taip vadinamo Čekoslovakijos krizio kolektyvio saugumo principas buvo labai negražiai iškraipomas. Dešinieji, Čemberleno linijos palaikytojai, kolektyvio saugumo remėjus vadino karo trokštančiais žmonėmis. Taip vadinami "kairieji" kolektyvio saugumo remėjus kaltino, kad karščiausią kolektyvio saugumo remėja—Sovietų Sąjunga laike Čekoslovakijos krizio mažai ką kalbėjo, atsisakė Čekoslovakiją ginti. Tie žmonės Sovietų Sąjungą kaltina ir už tai, kad ji nepuola Japonijos ir tokiu būdu nepadeda Kinijai sumušti užpuolikus. Nemažai apkaltino Sovietų Sąjungą ir Ispanijos klausime. Girdi, kodel ji nepasiunčia armijos Ispanijon ir nepadeda sumušti fašistų. Tai neteisingi primetimai.

Kolektyvio saugumo gynėjai karo netrokšta, o priešingai. Jie mano, kad jei demokratinės ir taikos norinčios šalys sudarytų vieningą frontą ir duotų suprasti, kad jos pasirengę agresoriams užduoti mirtiną smūgį, jei ji užkabins kurią nors šalį, agresoriai nedrįstų nei pradėti. Kitaip sakant, kolektyvio saugumo gynėjai taikos trokštančių šalių bloke mato ginklą taikai išlaikyti, o ne karui. Tas faktas, kad tas blokas turi būti pasirengęs panaudoti ir ginklą, jei reikalinga sudrausti agresorių, dar nereiškia, kad jo siekis kariauti ir sumušti savo priešus.. Nežiūrint to, kad toks blokas būtų daug stipresnis, negu agresorių, jis neturi būti naudojamas užpuolimams.

Kadangi kolektyvio saugumo priešai vieton to perša izoliaciją, pataikavimą, prie progos panagrinėkime, ar tokia politika apgintų. Kolektyvio saugumo remėjai nurodo, kad ne. Štai gyvi pavyzdžiai:

Japonija užgrobė Mandžuriją. Ar jai to užteko? Ne. Daleiskime, kad ji užgrobs visą Kiniją. Kaip jūs manote, ar jai užteks? Neužteks. Tą patvirtina jos planai. Apie tuos planus buvo rašyta kiek pirmiau. Juo ji darysis stipresnė, tuo ji daugiau ims.

Kai kas manė, kad Musoliniui užteks Etiopijos. Bet neužteko. Jis suleido nagus į Ispaniją. Nemanykite, kad jam užtektų Ispanijos. Dabar jau reikalauja, kad Francija nutrauktų ryšius su Sovietų Sąjunga. Kam tas reikalinga? Gi tam, kad turėti laisvas rankas.

Kai kas manė, kad Hitleriui užteks Saro krašto. Neužteko. Užgrobė mainas ir fabrikus Ispanijoj. Ir to negana. Užgrobė Austriją. Ar užteko? Neužteko. Užgrobė Sudetus, bet ir to negana. Dabar jau aišku, kad jo norai be galo. Kada pasigrobs mažesnes šalis, jis atsisuks prieš didesnes. Jeigu jam pavyktų sustiprėti iki tiek, kad galėtų kariauti su Anglija ir Francija, jis nei kiek nesusilaikytų.

Agresija nėra kokia nauja teorija. Tai kapitalistinės sistemos išdava. Tokia plėšikiška kapitalizmo politika vadinama imperializmu. Kol kapitalistinė sistema nebus prašalinta, agresijos neišnyks. Apie jų išnykimą gali svajoti tik vaikai.

Tokiu būdu taika gali būti išlaikyta tik bendromis jėgomis visų šalių, kurios neturi imperialistinių siekų.

Dabar pažiūrėkime, ką bendro su kolektyvio saugumo principu turi "kairiųjų" reikalavimai.

Kolektyvio saugumo principo gynėjai nesiūlo nei vienai šaliai tuojaus imti ginklą ir stoti į mūšį. Anglija, pavyzdžiui, skaitoma irgi galinga šalimi, tačiau kolektyvio saugumo gynėjai nereikalauja, kad viena Anglija stotų į karą prieš bile kurią agresingą šalį, puolančią Ispaniją, Kiniją ar Čekoslovakiją. Nes vienos šalies įsikišimas reikštų ne taiką, o karą. Agresingos šalys labai norėtų, kad Sovietų Sąjunga įsitrauktų į karą viena. Kolektyvio saugumo gynėjai reikalauja, kad visos taikos norinčios šalys stotų iš vieno reikalaudamos agresijas sulaikyti. Be to, nebūtinai tuojaus griebtis už ginklo. Jeigu būtų panaudotos sankcijos, kurios numatytos Tautų Sąjungos, agresoriai būtų priversti karą pertraukti, nes neturėtų kuo kariauti. Dabargi visai priešingai—taikos norinčios tautos dar parūpina karo medžiagą. Paimkime tik Kanadą. Kanada parduoda karo medžiagą ir Japonijai ir Vokietijai. Iš Vokietijos ją gauna Frankas. Kitaip sakant, taikos norinčios šalys dar padeda agresoriams.

Kaip matote, kolektyvio saugumo principas nėra toks siauras, reiškiantis tik karo veiksmus. Priešingai, jis vyriausiai siekia kolektyvių pastangų sulaikymui karo, panaudojant pirmiausia visus kitus būdus. Ginklas siūlomas tik tokiam atsitikime, kada agresorius nebesuvaldomas kitais būdais. Bet jeigu dabar būtų imamasi kolektyvio saugumo, ginklo dar nereiktų. O jeigu bus ir toliau einama Čemberleno keliais, tuomet pasaulis atsidurs didžiausioj karo ugny.

Nauji Dalykai Liaudies Balse

Pereitame Liaudies Balso numeryje, taip gi ir šiame, pasirodė Sveikatos Skyrius, vedamas jums visiems gerai žinomo Dr. J. J. Kaškiaučiaus. Šis skyrius yra labai svarbus tuo, kad jis suteikia gerus patarimus visiems ir nemokamai. Jeigu skaitytojai norite gauti atsakymus tais klausimais, kurie dar nebuvo atsakyti, klauskite Dr. Kaškiaučių.

Šiomis dienomis gavome didelį pluoštą vaizdelių ir apysakaičių nuo draugo Petro, nuolatinio Liaudies Balso bendradarbio. Jos visos tilps Liaudies Balse iš eilės.

Liaudies Balso redakcija ir bendradarbiai deda pastangas padaryti Liaudies Balsą tokiu, kad jame būtų įvairių raštų, kad visi skaitytojai būtų patenkinti. O jeigu kuriems dar atrodo, kad yra kokių trūkumų, prašome nurodyti. Redakcija stengsis sulyg galimybių juos prašalinti. Kada redakcija žinos, ko skaitytojai pageidauja, tuomet ji galės ieškoti jėgų tų pageidavimų patenkinimui. Skaitytojų kooperacija laikraščio pagerinimui labai reikalinga.

Atsiliepkite, kaip jums patinka ar nepatinka visi ar kai kurie Liaudies Balso skyriai, straipsniai, korespondencijos ir t.t. Tuomi pagelbėsite redakcijai, o redakcija atsilygins jums parinkdama tokių raštų, kokių jūs pageidaujate.

Hitleris jau reikalauja, kad Čekoslovakija uždarytų Komunistų Partiją, kad sutiktų leisti Vokietijos armijai pereiti Čekoslovakiją, jei bus reikalinga kariauti su Sovietų Sąjunga.

Berlyno-Londono ašis—Hitleris ir Čemberlenas, nufotografuoti Godesberge, laike antros jų konferencijos Čekoslovakijos sudraskymo reikalu.

Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti Raportas

Išduotas Antram Kanados Lietuvių Kongresui, per J. Lesevičių, Komiteto Sekretorių

(PABAIGA)

Hamiltono Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti. Kiek jis atstovauja ten esančių lietuvių, tikrų žinių nėra. Tiek tik žinoma, kad nedidelė kolonija, vienok už atsteigimą demokratijos Lietuvoj darbuojasi gerai, ypatingai su finansine parama. Iš Hamiltono aukų gauta sekančiai: Hamiltono Komitetas prisiuntė $5.50, SDKLSPD 2 kuopa $8.00 ir L.L.Dr-jos kuopa $1.00. **Viso iš Hamiltono priešfašistinių Lietuvos liaudies kovų paramai gauta $14.50.** Išplatino ir pasiuntė Lietuvon 50 protesto atviručių.

Montreal, Que. Šioj didžiojoj Kanados lietuvių kolonijoj atskiro lokalinio komiteto nėra. Visos organizacijos, kurios stovi už atsteigimą demokratijos Lietuvoj, turi išsirinkusios savo atstovus, per kuriuos susirišusios su K.L.K.L.L.G. ir veikia kooperuodamos su K.L.K.L.L.G. Organizacijos, kurios turi savo atstovus, yra sekančios: D. L. K. Vytauto Neprigulmingas Kliubas, su arti 500 narių; Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, su virš 600 narių; ir Lietuvių Literatūros Draugijos 47 ir 137 kuopos, su 287 narių. Bendrai paėmus, šios draugijos Lietuvos klausimu susitaria visuomet ir veikia dėdamos visas pastangas už atsteigimą demokratijos Lietuvoj. Be to, Šv. Kazimiero--Jono R. Katalikų Pašalpinė Draugija, nors lig šiolei savo oficialių atstovų ir neturėjo Lietuvos liaudies gynimo komitete, bet jos nariai puikiai bendradarbiauja su kitom draugijom Lietuvos liaudies ir nepriklausomybės klausime. Abelnai imant, Montrealo lietuvių milžiniška dauguma yra priešinga dabartinei Lietuvos tautininkų fašistinei diktatūrai ir remia kovas už atsteigimą demokratijos Lietuvoj, arba simpatizuoja tam judėjimui.

Kadangi, kaip minėta, K.L.K.L.L.G. per šiuos du metu nevedė jokio vajaus sukėlimui finansinės paramos Lietuvos liaudžiai, tad Montrealo organizacijos šiuo klausimu dirbo mažai, arba nieko. Aukų gauta iš L.L.D. Pirmo Rajono Komiteto $30.00 ir K.L.K.L.L.G. yra sukėlęs $25.91. Daugiau iš Montrealo aukų negauta. Už tai tenka prisiminti organizacijoms ir ypatingai jų atstovams, kad nepasirūpino nei kiek sukelti finansinės paramos priešfašistinių Lietuvos liaudies kovų paramai.

Iš Montrealo pasiųsta Lietuvon 282 protesto atvirutės. Lietuvos liaudies rėmėjo ženklelių, atskiros organizacijos išplatino sekančiai: D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo atskiri nariai (ir K.L..K.L.L.G. nariai): Mrs. Vilkaitienė išplatino 20 ženklelių ir M. M. Mašnickas 12 ženklelių. Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija 120 ženklelių. L.L.D. 127 kuopa 108 ženklelius; 47 kuopa 101 ženklelį. Taipgi atskiri asmenys, J. Astrauskas 6 ženklelius ir I. Sakalauskas (Lachine) 15 ženklelių. Viso Montreale išplatinta 382 ženkleliai.

* * * * *

Prie to reikia pastebėti, kad apart lokalinių komitetų ir organizacijų, priklausančių prie tų komitetų, visa eilė atskirų organizacijų ir pavienių lietuvių uoliai rėmė pirmojo Kanados Lietuvių Kongreso darbus, kaip moraliai, taip ir materialiai, kaip tai: Evansburgo Lietuvių Literatūros Draugijos kuopa prisiuntė $0.80 aukų; S. Stadalinskas prisiuntė aukų $0.75 ir įsigijo Lietuvos liaudies rėmėjo ženklelį; J. Krisiūnas (Vancouver, B. C.) taipgi prisiuntė $0.75 aukų ir įsigijo rėmėjo ženklelį; A. Maigis (Lethbridge, Alta.) prisiuntė $0.50 aukų ir išplatino 30 ženklelių; **J. Malickas, kuris randasi Ispanijos liaudies kovotojų eilėse, iš savo uždirbtų centų būnant Kanadoj, paliktų pas draugus, paaukojo priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai $10.00;** A. Makštelė (Timmins, Ont.) prisiuntė $1.00 aukų; SD KLSPD 5 kuopa (Timmins, Ont), prisiuntė $15.36 aukų; per Liaudies Balsą nuo Kanados lietuvių iš įvairių kraštų gauta $32.00 aukų; S. Paberalis (Beardmore, Ont.) išplatino 3 protesto atvirutes ir 12 ženklelių; F. Gustonis (Revelstoke, B. C.) išplatino 6 ženklelius; K. Makarevičius (Sturdee, B. C.) išplatino 10 ženklelių; T. Karosas (Red Lake, Ont.) išplatino 24 ženklelius; J. Micka (New Westminster, B. C.) išplatino 10 ženklelių; ir L.L.D. 15 kuopa (Fort William, Ont) išplatino 35 ženklelius.

Tai vis pačių draugų darbas, jų pačių iniciatyva, kurie daugiausiai bastosi po miškus, neturėdami progų pasilaikyti vietoje, sudaryti kokį nors branduolį gynimui Lietuvos liaudies, patys, niekieno neraginti siuntė aukas, reikalavo iš K.L.K.L.L.G. prisiųsti platinimui ženklelių, atviručių ir bile kokio darbo, bile tik tas eitų į pagelbą Lietuvos liaudžiai padėti atsteigti demokratinę tvarką Lietuvoje.

Finansinė Apyskaita

Nuo pirmojo Kanados Lietuvių Kongreso iki šiam Kongresui, tai yra iki 3 d. rugsėjo, 1938 m., K.L.K.L.L.G. gavo iš įvairių šaltinių sekančias **pajamas:**

1. Nuo pirmijo Kanados Lietuvių Kongreso gauta suplaukusių aukų	$326.07
2. Per du metu iš įvairių vietų gauta aukų	392.45
3. Už išplatintas protesto atvirutes	22.21
4. Už Lietuvos liaudies rėmėjo ženklelius	226.50
Viso turėta pajamų	$967.23

Per tą patį laiką, t. y. nuo pirmojo Kongreso iki šio Kongreso, įvairiems reikalams padaryta **išlaidų:**

1. Priešfašistinių Lietuvos kalinių sušelpimui pasiųsta Lietuvon	$265.00
2. Laiškų-atsišaukimų Lietuvos liaudžiai, atviručių ir kt. atspausdin.	36.47
3. Pašto ženklai ant protesto atviručių (Montreale)	15.00
4. Lietuvos Liaudies rėmėjo ženklelių pagamin.	214.82
5. Komiteto išlaidos—pašto dėžutė, susirašinėjimas, telegramos Lietuvon ir kitos įvairios išlaidos	55.68
Viso padaryta išlaidų	$586.97

Palyginus pajamas su išlaidomis, su šia diena (rugsėjo 3 d., 1938 m.) pas Kanados Lietuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti dar randasi grynų pinigų trys šimtai aštuoniasdešimts (380.26) dolerių ir 26 centai.

Žodis Apie K.L.K.L.L.G.

Einant prie pabaigos raporto, tenka pasakyti keletą žodžių ir apie Kanados Lietuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti, kuris su šiuo raportu užbaigia savo darbą. Antrasis Kanados Lietuvių Kongresas išrinks naują komitetą vedimui mūsų visų Kana-

(Nukelta į 4-tą pusl.)

Į Visus L. L. D. Rajonų Komitetus, Kuopas Bei Liaudies Balso Remėjus

Brangūs Draugai ir Draugės!

Kiekvienais metais būdavo vedamas Kanados lietuvių laikraščio naudai vajus. Tų vajų pasekmingas pravedimas išugdė laikraštį lig to, kokiuo jis yra dabar. Tačiau jo ekonominė padėtis nėra tokia gera, kad galima būtų apsieiti be vajaus. Ką matysite iš žemiau paduotų skaitlinių. Todel, kad Liaudies Balsą išlaikius tokiuo, kokiuo jis yra dabar ir atsiekus užbrėžtuosius siekius,—yra reikalinga ir šiais metais pravesti vajų už naujų skaitytojų gavimą, senųjų atnaujinimą ir sukėlimą finansinės paramos.

Kanados lietuvių laikraštis neišvengiamai reikalingas Kanados lieuvių gyvenime. Be jo Kanados lietuviai vargu ar būtų atsiekę tokio didelio organizuotumo ir vienybės, kuri dabar klesti kiekvienoje lietuvių kolonijoje. Vargu ar sektųsi pasekmingai žygiuoti šiuo progreso keliu pirmyn, jei Liaudies Balsas savo ėjimu sušlubuotų, sumažėtų.

Pažvelgus į Kanados lietuvių istoriją, be gilesnių faktų analizavimo matosi, kad lietuvių veikimas, lietuvių progresas ir vieningumas daug priklauso nuo laikraščio. Laikraštis visados stovėjo už lietuvių vienybę, už lietuvių darbininkų organizacijas, už Kanados lietuvių veikimą ir paramą Lietuvos pavergtai liaudžiai, už atsteigimą Lietuvoj demokratijos,—vienu žodžiu, jis atlieka didelį ir svarbų vaidmenį organizaciniame, apšvietos ir kultūriniame darbe.

Be laikraščio vargiai būtų buvę galima suorganizuoti Kanados lietuvius ir sušaukti į Pirmąjį ir Antrąjį Kanados Lietuvių Kongresą. O visi pripažįsta, kad kongresai buvo didieji Kanados lietuvių istorijoje įvykiai ir turėjo milžiniškos reikšmės del Lietuvos liaudies kovų už būvio pagerinimą, už atsteigimą demokratinės tvarkos, už paliuosavimą antifašistinių kalinių bei pačios nepriklausomybės gynimo. Taigi, Liaudies Balsas labai daug pasitarnavo del antifašistinės kovos, rėmimo Ispanijos liaudies kovų ir gynimo demokratijos abelnai.

Be viso to, Liaudies Balsas teikia teisingas žinias iš viso pasaulio ir Lietuvos. Talpina įvairių apysakų bei aprašymų naudingų ir įdomių pasiskaitymui kiekvienam lietuviškai skaitančiam žmogui. Atlieka įvairius organizacinius patarnavimus ir teikia daktariškus ir kitokius patarimus.

Tuo būdu, Liaudies Balsas pasidaro naudingas ir neišvengiamai reikalingas kiekvienam lietuviui, organizuotam ar neorganizuotam, be politinių ir religinių įsitikinimų skirtumo. Ir todel, kaipo toksai, turi būti išlaikomas, kad ateityje dar didesnius uždavinius galėtų atlikti labui Kanados lietuvių, labui viso pasaulio progreso ir kultūros.

Kanados darbo žmonių abelnai, o lietuvių reikalai ypatingai, diktuoja, kad Liaudies Balsas šiuo tiesos ir progreso keliu eitų ne silpnesniu, bet dar tvirtesniu, dar galingesniu žingsniu pirmyn. Tą Liaudies Balsas yra pasiryžęs atlikti ir jis atliks su Jūsų visų, brangūs draugai ir draugės, Liaudies Balso rėmėjai, pagelba.

Ekonominė Padėtis

Kad visiems Liaudies Balso remėjams ir simpatikams būtų aiškus vajaus reikalingumas, čia paduodame sutrauktas Liaudies Balso pajamas bei išlaidas. Kur pačios skaitlinės kalba.

Pagal šiais metais buvusias pajams sprendžiama ir numatoma ateinančiais metais turėti pajamų abelnai: už prenumeratas, už skelbimus, už suruoštus Liaudies Balso naudai piknikus, smulkias aukas ir kitus patarnavimus $3,923.-10. Per tą patį laiką numatoma, kad išlaidos bus tokios pat, kokios yra dabar. O dabar turime būtinų išlaidų per sąvaitę sekančiai:

Laikraščio atspausdinimas	$25.00
Laikraščio išsiuntinėjimas	12.50
Laikraščio darbininkams algos	62.00
Raštinės išlaidos: raštinės nuomai, laikraščio paveikslams, pašto ženklams, prenumeratų atnaujinimui paraginimams, popieris, konvertai ir kitos smulkios išlaidos. Viso	5.70
Viso	$105.20

Tuo būdu per sąvaitę susidaro išlaidų viso $105.20. Per metus kartu $5,470.40. Prie to dar reikia paskirti vajininkams dovanoms ir kitoms dabar dar nenumatomoms išlaidoms, kurios gali susidaryti. maždaug $100.00 metams. Tuo būdu metinės išlaidos sudaro $5,570.40. Palyginus pajamas su išlaidomis susidaro $1,647.-30 nedatekliaus, arba deficito.

Kad užtikrinus ateinantiems metams (metai skaitosi nuo gruodžio mėn. 1 dienos) Liaudies Balso gyvavimą, reikalinga atnaujinti visi seni skaitytojai, kurių prenumeratos pasibaigė, reikalinga gauti daugiau naujų skaitytojų ir piniginės paramos—aukų.

Numatomos Vajaus Kvotos

Liaudies Balso administracija ir redakcija, aukščiau nurodytam nedatekliui sukelti, skelbia vieno mėnesio vajų, pradedant nuo šių metų gruodžio mėn. 1 dienos ir baigiant su 1 diena sausio mėn. 1939 metų, sukėlimui $1,000.00 piniginės paramos ir gavimui 180 naujų skaitytojų. Taipgi atnaujinimui pasibaigusių prenumeratų.

Kaip praeitais metais, taip ir šių metų ateinančiam vajuj, Liaudies Balso redakcija ir administracija siūlo kvotas pagal Lietuvių Literatūros Draugijos rajonus, sekančiai:

Rajonai	Aukų	Naujų Skait.
I	$300.00	75
II	$400.00	70
III	$200.00	20
IV	$100.00	15
Viso	$1,000.00	180

Nei vienam nėra malonu prašyti aukų bei paramos, bet jausdami klasinę pareigą ir reikalą Liaudies Balsą laikyti tokioje padėtyje, kad jis nemenkėtų, bet nuolatos stiprėtų ir augtų, kreipiamės į visus Lietuvių Literatūros Draugijos Rajonus, bei kuopų Valdybas pradėti diskusuoti savo susirinkimuose kas del siūlomų vajaus kvotų priėmimo, jų pasiskirstymo ir del išdirbimo planų, kaip pasekmingiau pravesti vajų. Priimti jas tokias, kaip pasiūlyta, susimažinti ar pasididinti jas.

Vajus prasideda su 1 diena gruodžio mėn., todel jau laikas pradėti apie tai pasitarimus ir diskusijas, kad būt galima vajų pradėti laiku ir jį pasekmingai baigti.

Vajuje geriausiai pasidarbavusiems trims pirmesniems udarninkams nuo Liaudies Balso bus duodamos dovanos. Taipgi vajuje laimėjusiam Rajonui bus įteikiama graži trophy, paimant iš to rajono, kuris praeitam vajuje yra laimėjęs.

Kitos vajaus smulkmenos bus praneštos vėliau.

Tikimės, kad šį atsikreipimą visi Rajonų Komitetai, Kanados Veikiantis Komitetas ir visos L.L.D. kuopų valdybos pirmoj eilėj paims diskusijoms savuose susirinkimuose ir pradės vajaus ruošimosi darbą.

Liaudies Balso Administracija ir Redakcija.

Sveikatos Skyrius

Dr. J. J. Kaškiaučius, 530 Summer Ave., Newark, N. J., USA

Apendicitas.

Drauge gydytojau, prašau duoti patarimą per Liaudies Balsą.

Nuo kokių priežasčių atsiranda žmogui apendicitas, arba, kaip čia vadina "pinisaidė"? Kaip apsisaugoti tos ligos?

Kadangi man tenka turėti ryšių su daugeliu ligonių, ir iš jų, mano žinioje, serga apendiko įdegimu bent pusė, tai visiems bus naudos iš tų žinių.

Aš iš kalno tariu jums, drauge gydytojau, ačiū už patarimą, ir gal jūsų patarimas nevieną Liaudies Balso skaitytoją išgelbės nuo peilio.

Nedėkite mano pavardės nei miesto.

Atsakymas.

Apendicitas, kaip ir daugybė kitokių ligų, yra iškraipytos civilizacijos padaras. Vietomis jį vadina "aklažarnės įdegimu," "apendiko įdegimu," "priesagos įdegimu."

Normaliai **apendikas** arba **priesaga** yra laibutė žarnelė, priaugusi prie aklosios žarnos. O **akloji žarna** yra pradžia **storosios žarnos.**

Normalus apendikas atrodo lyg koks laibutis pirštukas. Apendiko vieta, žiūrint į pilvą, yra žemiau ir į dešinę nuo bambos, kokia pora colių žemiau.

Normalus, sveikas apendikas yra organas bakterijoms naikinti. Nelyginant gerkliniai tonsiliai (liežuvėliai, migdolės). Apendiką medikai ir vadina "pilvo tonsiliu."

Jaigu viduriuose esti nuolat **daug rūgimo ir puvimo,** daug visokių **bakterijų,** tai padaugėja apendikui darbas. Kai jis, taip sakyt, labai jau daug prisiryja bakterijų, tai jis ištinsta. Įsimeta į **apendiką įdegimas**—dalykas pavojingas.

Kaip minėjau, **apendicitas** paeina nuo perdidelio **rūgimo ir puvimo** viduriuose, o tatai, savo ruožtu, paeina nuo **netikusio maisto,** nuo pagadinto maisto, denatūruoto, iškošto maisto. Visokie gardėsiai, pagaminti iš negyvų baltų miltų (chemiškai gazais baltintų, **be vitaminų ir mineralų**), visokie pyragaičiai, blynapalaikiai, tortai, bapkos, šaltanosiai, ("pajai ir keiksai") apsunkina vidurius, silpnina jų plėves ir greit genda viduriuose.

Ir kitokie **sudaryti** valgiai: senos dešros, "karšti šūnyčiai," apipuvę mėsagaliai, marinuoti agurkėliai ("pickles") ir alyvos, taipgi chemiškai prezervuoti mėsos produktai—visa tai sunkiai atseina viduriams.

Be to, girtuokliavimas, perdidelis rūkymas, nusisėdėjimas, stoka prasimankštinimo, smarkūs užudaralai: pipirai, garsvyčios, muštarda, actas (uksusas), perdaug druskos irgi jaudina vidurių plėves.

Kad apendiko išvengus, reikia tokių daiktų nevartoti. **O vartoti tik,** kas tebėra gamtiška, nesugadinta, kaip motinos žemėlės pagaminta: žalios daržovės, lapai, vaisiai, uogos, šakniavaisiai, rupi arba juoda (kad ir smulkiai malta, bile tik iš viso grūdo, su visais kiavalėliais ir diegeliais) duona, kruopos, šviežia mėsa, jūros žuvys, pieniški, kiaušiniai. Reikia gerai **kramtyt** ir neryt plušų, "šiaudų."

Apendicitas pasižymi smarkiu skausmu dešinėj apatinės pilvo dalies pusėj. Skauda aštriai, net tave krūvon riečia. Paskiau atsiranda karštis, vėmimai ir bendras apsilpimas.

Ko **nereikia** daryt—**nereikia nieko imt viduriams praliuosuoti,** nes tai ligą paskleidžia palei visus vidurius.

Operacija—yra vienintėlė išeitis. Kuo greičiau, tuo geriau.

Lietuvoje

MIESTELIS, KURIS KAS 20 METŲ DEGA

Kas nežino, kad Dzūkijos žemė nederlinga, kas negirdėjo, kad dzūkai neturtingi, tačiau visus Dzūkijos graži gamta ir vaišingi gyventojai vilioja.

Pasitaikius progai su didele ekskursija nuvykau į Daugus.

Daugų apylinkių gamta pasižymi savotišku grožiu. Pasakojama, kad Daugus mėgdavęs lankyti ir Vytautas Did. ir vėlesni Lietuvos vadovai.

Senovėj jie buvę apsupti neįžengiamų miškų, o pats miestelis stovėjęs saloje. Vėlesniais amžiais praretėjus miškams ir esant atviriems laukams saulei nudžiovinus ežero pakraščius, į salą dviejose vietose per sąsmaukas buvę supilti pylimėliai ir pastatyti tiltai. Nuo to laiko Daugai pradėję plėstis, atsirado prekybininkų ir pradėjęs kunkuliuoti laisvas susisiekimas su šaužemio gyventojais. Daugai, gal būt, būtų keleriopai šiandien didesni, jei nebūtų kliudęs nelaimingas likimas. Daugai, pagal senų žmonių pasakojimus, kas **dvidešimti metai ištisai sudega ir dega labai tradiciniai, yis per Šv. Oną, liepos 26 d.** Del to miestelis sumažėjąs ir, be to, žinantiems tą baisią žinią Dauguose ima baimė kurtis. To prisilaiko, žinoma, prietaringieji, ypatingai žydai, už tai Dauguose jų skaičius nedaugėja, kaip kituose Dzūkijos miesteliuose. Dauguose, perkėlus į naują vietą rinkas, apie jas kuriasi lietuviai prekybininkai. Žydai nesiskverbia, nors niekas jiems nekliūdo. Perkėlimas rinkų į naują vietą, Daugams plėstis atidarė nusistovėjusią barikadą, nes esant miestelio centrui paežerėj, prie vieškelių mazgo, naujakuriai kimšos tiesiog į ežero klampynes. Mat, prieš keletą metų vakarinė ir pietinė ežero pusė melioracijos priemonėmis buvo nusausinta. Apie 50 ha pakraščių atimta iš banguojančio ežero glamonės. Miestelio zonoj ant atkovotų plotų daugiečiai ėmė stadydintis trobesius, jų tarpe vieną malūną, bet neatspari drėgna žemė už tai nedėkinga; vienas trobesys gerokai nugrimzdęs į dumblą. Miestelio centras prieš dešimtį metų taip pat per šv. Oną išdegė. Jis buvo atstatytas daugiausiai vieno aukšto mediniais trobesiais. Dabar ten lieka žydų kvartalas ištisai persisunkęs žuvų kvapu, nes Daugai pagarsėję žuvų gausumu. Dauguose, ežerų apsuptoj srityje, gali pritrūkti: duonos, mėsos ir kitko, bet žuvų visuomet ir pas visus rasi. Žuvis daugiečiams kasdieninis maistas, kaip ir duona. Todel čia atvykęs ir valstietis dzūkas po visų triūsų, užėjęs į restoraną ar valgyklą, keblių reikalavimų nekelia, o pasako:

—Duok čia ko už kusc!

Ir žydas žino, kad sodiečiui dešros ar kitkas per brangūs pie tūs, o žuvys pigu ir sotu. Tik nepažįstamą paklausia: "Niu ko doc?"

Daugų apylinkėse žemės kalnuotos, tarpukalnėse dažniausiai ežerai ir maži ežerėliai. Viršukalnės apsėtos lęšiais, įklonės grikiais ar bulvėmis. Pievų retenybė.

Paklausiau vieną senyvą dzūką, kodel nesėja: avižų, miežių, linų ir kito vasarojaus:

—Macytai, vyruc, neseka, neatnaša polzos. Darties kap kas prabavoja sėc, bet ciek iš to . . . —numojo ranka:—Pošniai neturim kvom užmiešc. Rugiams lubinus apverciam, tai ir procis ne dovanai.

—Tur būt, ežerai geras dalykas, —paklausiau. —Nei sėjęs, nei akėjęs pagavai žuvį ir virk.

—O kapgi, o kapgi —prisipažino dzūkas. —Dzievas žino kap cia būtų, jei neturėtum ežerų.

Ežerus dzūkai myli, jiems ežerai maitintojai, kaip ir žemė, bet apie didįjį Daugų ežerą dzūkai blogos nuomonės:

—O tai nepina, nėra tokio pavasario, kad neimtų staugc paki kokio žmogaus nesuraitoja, —pasakoja marškinių rankove šluostydamas į burną sulindusius ūsus, vienas paežerės gyventojas.

Mat, užšalus ežerui per jį išsikryžiuoja keliai. O pavasarį tirpstant ledui pasitaiko, kad kas nors įlūžta ir prigeria. Todel prietaringi dzūkai jį vadina nepina — besočiu.

Nors Daugų valsčiuje gyventojai neturtingi, bet ūkininkų įsiskolinimas mažas, iki 1933 m. daugiečiai net neturėjo jokio bankelio, tik likvidavus Pivašiūnų valsčių, iš ten į Daugus buvo atkelta Ūkininkų skolinamoji kasa ir 1937 m. atsikėlė iš Pivašiūnų buvusio Lenkų smulkaus kredito d-ja ir jos abi buvo sujungtos.

Tačiau kuklūs dzūkai su paskolomis atsargūs. Neįsišoka. Jei nėr batų, gerai su vyžomis, jei nėr mėsos, pasitenkina žuvimis. Pirkelę pasiramsto ir sau per mažą langelį, kaip žiūroną, drąsiai žvalgosi, antstolio neatbodamas.

Iš Daugų važiuojant Varėnos linkui į akį krinta žydų kapai, pušimis apaugusioj ežero salėj. Tik tokioj vietoj laidoti negyvelius labai nehigieniška, nes ežero vandenį kai kas naudoja maistui virti.

Juoz. Čyžius
(Liet. Žinios)

DEL NELAIMINGOS MEILĖS PASIKORĖ

Jeznas.—Šiomis dienomis Jezno valsčiuje, Sakonių kaime savo kieme ant obelės šakos pasikorė Antanas Raškevičius 28 metų amžiaus, 24 ha žemės ūkininko sūnus. Prieš nusižudant jis prie obelies prilipdė raštelį, kad žudosi del nepavykusios meilės. Iš pradžių manyta, kad velionis buvo kieno nors pakartas, nes jo rankos buvo diržu surištos, bet vėliau paaiškėjo, kad jis žudėsi labai keistai. Prie obelies pasistatė malkinius ožius, ant jų užsilipo, virvę prisirišo prie šakos ir užsinėrė sau ant kaklo, po to susirišo diržu rankas ir nuspyręs ožius pakibo ore. Plačiai kalbama, kad jis žudėsis del nelaimingos meilės.

PLUNGĖS DARBININKAI NORI KULTŪRKLUBO

Plungė.—Šiuo laiku Plungėje priskaitoma per 1,500 darbininkų, iš kurių trečdalis—per 500 darbininkų dirba akcinės bendrovės "Kučinskis—Pabedinskai" audinių fabrike. Visi šie darbininkai, artėjant žiemai, nori kaip ir kiti kultūringai praleisti ilgus vakarus mokydamiesi, lavindamiesi, skaitydami spaudą. Kadangi pavieni darbininkai visų kultūrinių priemonių įsigyti negali, nutarė organizuotai kreiptis į Darbo rūmus, kad Plungėje būtų įsteigtas kultūrklubas.

GREIT VEIKS NAUJAS PLYTŲ FABRIKAS

Šauliai. — Akcinė bendrovė "Molis" prie Daugelių sustojimo vietos ties Kuršėnais jau baigia statyti didelę moderišką plytinę, kurios pastatai jau baigti ir taip pat įrengtos krosnys. Jei laiku bus gautos iš Čekoslovakijos užsakytosios mašinos, tikimasi jau šiemet baigti galutinius įrengimus ir paleisti fabriką veikti išbandymui. Šio naujo fabriko metinė plytų gamyba sieks 10—12 milijonų plytų ir žymiai palengvins dabar suidariusią nenormalę būklę plytų rinkoje.

Be to, ta pati bendrovė jau ruošiasi toj pat vietoj statyti dar vieną naują fabriką eternitui gaminti. Eternitas—tai plytelės, gaminamos iš malto, asbesto ir cemento. Jos vartojamos stogams dengti ir turi pirmenybę prieš čerpes, nes yra labai lengvos ir žymiai atsparesnės oro atmainoms. Iki šiol eternitas Lietuvoj nedaug kur buvo vartojamas, nes jį tekdavo gabenti iš Latvijos, kur jis plačiai paplitęs. Šiuo metu bendrovė tyrinėja techniškąsias sąlygas šiam fabrikui statyti, o jos įgaliotas inžinierius Sirutavičius jau lankėsi Latvijoj susipažinti su eternito gamyba.

"LITEKSO" DARBINI N K A I PRAŠO PADIDINTI ATLYGINIMĄ

Kaunas. — Tekstilės fabriko "Liteks" darbininkai Darbo rūmams ir Kauno miesto darbo inspekcijai įteikė motyvuotą prašymą, reikalaujantį padidinti atlyginimą. Prašyme, tarp kita ko, nurodoma, kad del pragyvenimo, ypač butų pabrangimo daugelis darbininkų iš dabar gaunamo atlyginimo nebegali pragyventi. Prašo minėtų įstaigų daryti atitinkamų žygių, kad "Litekso" savininkai darbininkams pakeltų atlyginimą 25 nuošimčiais.

LIETUVOJ LANKĖSI LORDAS MARLEY

Kaunas. — Rugsėjo 16 dieną Kaune lankėsi pagarsėjęs progresyviškam veikimui pritarėjas lordas Marley. Jis teiravosi ar Lietuva negalėtų įsileisti į amatų mokyklas tam tikrą skaičių iš fašistinių šalių tremiamų žydų.

Lordas Marley dabar keliauja po rytų Europos valstybes, stebėdamas žydų gyvenimą ir emigracijos klausimą. Į Lietuvą atvyko iš Sovietų Sąjungos. Lietuvos žurnalistų paklaustas apie Maskvoje gautuś įspūdžius atsakė, kad Sovietų Sąjunga yra nenugalima, taip pat pareiškė, kad jis dažnai nuvažiuojąs į Sovietų Sąjungą pažiūrėti progreso.

Lordas Marley kartų su žmona aplankė vyriausias Lietuvos įstaigas, teatrą, žydų organizacijas ir išvyko į Rygą. Paklaustas, kaip jam atrodo žydų būklė Lietuvoj, atsakė, kad nors trumpą laiką jis tebuvo Lietuvoj, bet gavo įspūdį, kad čia žydų būklė daug geresnė, negu daugumoj Europos kraštų. Ir jeigu jis būtų žydas, jis daug mieliau norėtų gyventi Lietuvoj, negu Lenkijoj, Rumunijoj, nekalbant jau apie Vokietiją.

ŪKININKAI SKRIAUDŽIA LAUKŲ DARBININKUS

Marijampolė.—Paskutiniu laiku vis daugiau nusiskundžia, kad ūkininkai dažnai nesistengia geriau sugyventi su laukų darbininkais. Nežiūrint šitų darbininkų trūkumų kaime jų darbo jėgos pigumo (daugiau, kaip 50 litų už darbymečio mėn. ūkininkai darbininkams nemoka), ūkininkai nevisuomet sąžiningai su darbininkais atsiskaito arba žymiai suvilkina atsiskaitymą už darbą. Pasitaiko atsitikimų, kad ligi naujų metų samdytus žmones, atėjusius dirbti gegužės mėn., dabar del kokių nors priežasčių atleidžia, kadangi laukuos jau ne tiek darbų. Šitai ūkininkams atneša tam tikrą naudą: samdant iki kalėdų, paprastai sulygstama žymiai pigiau.

KUNIGAI GĄSDINA PAŽANGIŲ LAIKRAŠČIŲ IŠNEŠIOTOJUS

Alytus.—Iš "Lietuvos Žinių" atstovybės "Liet. Žinias" išnešioti po miestą yra keturi išnešio tojai—vaikai. Su laikraščiais einančius vaikus aną dieną sutiko tūlas Alytaus kunigas ir ėmė visaip gąsdinti, kad nenešiotų to laikraščio. Girdi, pagesite, velniai pragare kankins ir taip toliau. Šiūlė platinti "XX amžių."

AMERIKONIŠKAS GENGSTERIS UTENOS VAISTINĖJE

Utena.—Rugsėjo 15 d., turgadienį, vaistinėje sumažėjus darbui, kai vaistų laukė tik viena moteris, tuomet nervuotais judėsiais įėjo vidutinio ūgio akiniuotas žmogus ir užėjęs už bufeto atstatęs revolverį pareikalavo iš provizoriaus Kupronio: "Atiduok pinigus!" Kupronui pasitraukus nuo automatinės kasos, piktadarys atidarė greta kasos esantį stalčių, bet nieko ten jam reikiamo neradęs, pasišalino nepalietęs kasos.

Buvo pakeltas aliarmas, atvyko policija, bet piktadarys spėjo pasislėpti. Piktadario pėdsakų stropiai ieškoma.

NAZIAMS SKIRIA MAŽAS BAUSMES, O KOMUNISTAMS DIDĖLES

Kaunas.—rugsėjo 21 dieną Apeliaciniai rūmai sprendė kelias politines bylas.

Buvęs vienos žydų amatų mokyklos mokinys B. Raznikovičius buvo apkaltintas už priklausymą slaptai komunistų organizacijai. Reznikovičius pripažintas kaltu ir nubaustas trejais metais sunkiųjų darbų kalėjimo, bet kaip nepilnamečiui vienas trečdalis bausmės numuštas.

Klaipėdiškis Fricas Eichbergeris 1935 m. seimelio rinkimų metu Juknaičiuose įžeidė lietuvių tautą, sudaužė paveikslą ir t.t. Po to, jis buvo pasislėpęs ar į užsienį išvykęs. Dabar jis gavo tik pusantrų metų kalėjimo, bet kaip nepilnamečiui ir jam vienas trečdalis bausmės sumažintas.

Martynas Melus Priekulėje įžeidinėjo lietuvių tautą ir visaip ją plūdo. Už tai gavo tik 6 mėnesius paprasto kalėjimo, bet ir nuo tos bausmės lygtinai atleistas.

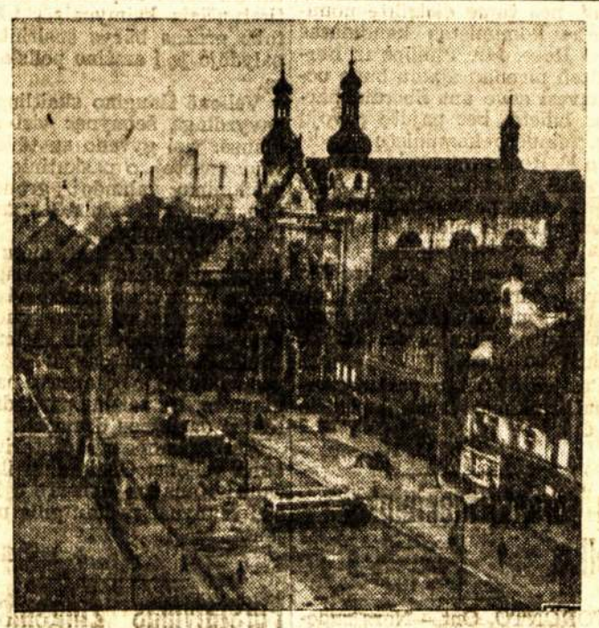

Komotau miestas Sudetų apylinkėj, kuris dabar teko Vokietijai Čemberleno pasidarbavimu.

Gina savo reikalus—MacCord radiatorių fabriko, Wayandotte, Mich., darbininkai ant pikieto linijos. Policija mėgino juos išvaikyti, bet nepavyko. Tada fabrikantai pasirašė nors laikiną sutartį.

Daily Clarion Vajus

Pereito sekmadienio parengime torontiečiai, suaukuodami del Daily Clarion virš 40 dolerių, parodė darbininkiškam dienraščiui gerą simpatiją, tačiau dar toli gražu nuo užsibrėžto tikslo.

Draugai atsiminkite, kad su progreso pralaimėjimu Čekoslovakijoj, kitose šalyse, tam skaičiuje ir Kanadoje, kova už progresą nepasibaigė, bet dar daugiau paaštrėjo. Niekad istorijoj nebuvo taip reikalinga glaudi organizuotų ir neorganizuotų darbininkų vienybė, kaip dabar. Kapitalistiniai laikraščiai stengiasi pardavikišką Čemberleno politiką išaukštinti, įkalbėti Kanados žmonėms, kad Kanada privalo atsiskirti nuo kolektyvinio veikimo už taiką, o tik remti Čemberleno politiką, tarnaujančią fašistams. Tuo pačiu laiku stengiasi paremti Greeno politiką, unijas skaldančią politiką.

Tik iš šių kelių pavyzdžių matosi, kad darbininkų klasė stovi didelių kovų angoj. Kanados darbininkai nenorės daleisti, kad Kanados buržuazija, pūsdama į Čemberleno dūdą, kanadiečių vardu išduotų Ispaniją ir stiprintų fašistinį judėjimą. Taip pat nenorės buržuazijai leisti suskaldyti unijas, kurios Niagara Falls mieste nutarė veikti prieš fašizmą, už spynos įstatymo panaikinimą, už darbininkų algų apsaugojimą ir kitus progresui svarbius dalykus. Už visą šitą darbininkams ir visiems progresą mylintiems žmonėms teks kovoti. O toje kovoje nepaveduojamu ginklu bus vienintėlis anglų kalboje darbininkų dienraštis Daily Clarion.

Tad draugai torontiečiai! Dėkime visas pastangas, sueikime draugus ir pažįstamus, išaiškinkime jiems reikalą ir per šį mėnesį atlikime lietuviams priklausančią pareigą—sukelkime 120 dolerių. Neatidėliokime laiko, nes kitą mėnesį laukia mūsų kitos pareigos.

Vajininkas

PAVERGTOS LIETUVOS LIETUVIAI ĮVERTINA LIAUDIES BALSĄ

Šiomis dienomis gavome iš lenkų okupuotos Lietuvos, Švenčionių apskrities sekamo turinio laišką:

"Gerbiamoji Liaudies Balso Redakcija!

"Nuolankiai prašau siuntinėkite man Liaudies Balsą, kurį skaitant ir sekant kas dedasi pasaulyje, darosi lengviau pergyventi susidariusias tamsos ūkanas. Vilniaus krašto lietuviams yra uždraustas bent koks organizuotas veikimas, uždarytos liaudies mokyklos, suvaržyta spauda, o jaunuomenei neleidžiama turėti savą lietuvišką laikraštį. Ekonominiai irgi Vilniaus lietuvis suvaržytas, varžoma jam nejudomos nuosavybės įsigijimas, nepriimamas į darbus ir taip toliaus.

"O lenkiškumą į mūsų kaimus kiša visokiomis priemonėmis: per mokyklas, organizacijas, bažnyčias ir visokius šlamštinius laikraštukus, prieš kuriuos sunku bus ilgai atsilaikyti."

Mirko Markevič Vertė **Petras**

Ataka Atmušta

Liaudiečių batalijono grandinė sugulė Brunetės tyrumose. Žmonių kūnai prisispaudė prie išdžiūvusios žemės. Nuožmūs saulės spinduliai išgėrė jos syvus, ir ji nei kuom nekvėpia. Bet kada nuo fašistinės linijos į mūsų pusę pučia vėjas, tai yra jaučiama nepaprastai dvokianti lavonų smarvė.

Man rodosi, kad atsiminimas apie tas dienas prie Brunetės bus visada surištas su tuo dvokimu . . .

Keletas dienų tam atgal mes užėmėm Vilenueza del Pardilija. Visi gyventojai liko vietoje. Paskiau mes įsitvirtinom kalvose, kurios radosi rytiniam kaimo šone.. Dabar Vilenueza liko užpakalyje mūsų. Mes perėjom tą kaimą, kuris buvo toks pat, kaip ir visi kiti ispaniški kaimai; namai su mažais langeliais, šuliniais kiemų viduryje, su triušiais, patalpintais į tam tikras daug aukštines dėžes, ir mulus . . .

O dabar? Dabar jau neatrodo į kaimą. Jis vien tik gariūvėsių krūva, bet gyvas—kvėpuoja ugnimi kaip dieną, taip ir naktį. Kaimas primena veikiantį vulkaną. Retkarčiais iškyla į aukštį liepsnos liežuviai, dūmai, fantanai žemių, geležies ir plytų.

Dar visai nesenai Vilenuezoj žaidė vaikai, ganėsi ožkos. Valstiečiai dainavo dainas apie senąją Kastiliją. O dabar? Štai pasirodė viršuj ekskadrilė fašistinių "junkerių." Jie ieško mūsų. Priešakinė fašistų linija paleido rakietinį ženklą, tarytum sakydama: "Mes čionai, o 'rohos' (raudonieji) štai priešakyje mūsų." Fašistiniai lakūnai išmetė krovinį bombų ant rūkstančių griūvėsių. Sudrebėjo žemė, suvaitojo išdžiūvusi tyruma.

Pačios kalvos viršūnėje sugulė du mūsų batalijonai—vienas ispaniškas, o antras maišytas (tarptautinis). Pastarasis susidedąs iš įvairių tautų—nuo garlemiško negro, arogoniško valstiečio iki charvatiško darbininko.

Ispanišką batalijoną komanduoja Angelinas, liesas baltaplaukis studentas medicinos fakulteto Madrido universiteto. Jis teturi 23 metus amžiaus. Kai tik jis sužino apie kurį nors karį, važiuojantį į Madridą, jis tuojaus paima gabalėlį popierio, parašo savo antrašą ir kalba, vaikiškai šypsodamas:

—Štai mano antrašas. Tenais randasi mano motina ir maža sesuo. Būtinai užeik. Perduok linkėjimus nuo manęs, pasakyk, kad esu sveikas. Motina bus labai linksma ir patenkinta!

Antrąjį "maišytą" batalijoną komanduoja aukštas plačiakaktis juodkalnietis. Jį motina vadindavo Draško. Jis žurnalistas.

Jaunieji kariai iš sykio susidraugavo. Jie buvo neišskiriami, ir mes pripratom juos matyti draugėje. Teisybė, susikalbėti jiems buvo sunku: kalbėjosi jie daugiau gestais, negu kad žodžiais.

Apžiūrėdamas poziciją, Angelinas kalba:

—Linksmiau, draugai, linksmiau! Apkasus reikalinga dar pagilinti nemažiau, kaip ketvirtadalio metro . . . Rytoj pirmosios metinės sukaktuvės mūsų kovų!

Lopetos ir kirkos susiubavo ore. Kariai nusivilko marškinius. Jų oda pasidarė bronzinės spalvos. Vieni gilina apkasus. Kiti apšaudo fašistų liniją, ir taip iš eilės, be sustojimo . . . Juk rytoj metinės karo sukaktuvės! Koks ne būtų mūšis, mes turim jį išlošti. Kulkos švilpia. Saulė pradėjo leistis. Nuo tyrumų kyla migla, susimaišiusi su dūmais.

Brekšta. Šiandieną yra metinės sukaktuvės gynimo Ispanijos, taikos ir demokratijos. Per naktį kariai sutvarkė kaip reikalinga. Išvalė juos, pagilino, papuošė daug-spalvėmis vėliavomis, trispalvėmis, raudonomis, juodomis-raudonomis. Ant apkasų sienų pakabintos fotografijos Lenino, Stalino, Odeno, Majo. Penkiose valandose ryte saulė pakilo virš olyvinių kalvų. Kairiajame batalijono sparne pasigirdo liaudiečių himno daina. Daina perlėkė per apkasus apimdama dešinįjį batalijono sparną. Fašistai, išgirdę daną, atidengė šautuvų ir kulkosvaidžių ugnį. Išreto dundėjo kanuolės ir sprogo sviediniai. Mūsų daina nutilo.

—Jie mums akompanuoja!—šypsodamas kalba leitenantas Daminovičius.

Pusryčius gavome žymiai geresnius, kaip kad paprastai.

—Mūsų virėjai sukaktuvių įvykyje duosnūs, tarytum būtų jų vardinės!—kalbėjo Angelinas, gerdamas iš puoduko kavą.

Fašistinių kulkosvaidžių ugnis nutilo. Kur tai aukštai tarpe rytinių miglų lekia orlaivis-žvalgybininkas. Bandom jį surasti žvilgsniais. Pamatėm sidabrinius jo sparnus, bet ženklų išskirti negalima.

Apie dešimtą valandą ryto suskambėjo abiejų batalijonų štabuose telefonas. Angelinas paėmė telefono ragutį. Skambina iš divizijos štabo. Pirmieji žodžiai—pasveikinimas ir kiti buvo girdimi gerai. Paskiau Angelinas ką tai šaukia į ragutį. Keletos minučių bėgyje divizijos vado balsas dingsta kur tai tyrumuose, o paskiau vėl gerai girdisi. Jis praneša, kad žvalgybinis orlaivis pastebėjo už kalno, prieš mūsų pozicijas, susikopusią fašistinę kavaleriją, įsako būti pasiruošusiais atmušti priešo ataką, kokios jų jėgos nebūtų.

Tuč tuojaus perlėkė įsakymas per visas kuopas būti pasiruošusiais. Ypatinga domė —kulkosvaidžiams ir granatoms. Dviejų batalijonų grandinės po keliolikos minučių buvo pasiruošę mūšiui. Trys tankai, kurie buvo priklausomybėje batalijonų, pasislėpė už kalvų, pasiruošę bile minutę pulti pirmyn.

Lygiai vienuoliktą valandą fašistinė artilerija pradėjo priruošiamąjį apšaudymą. Vokiškų kanuolių sviediniai apdengė duobėmis geltonai-pilką tyrumą. Didesnė dalis sviedinių krito užpakalyje mūsų linijos. Virš apkasų sprogėjo šrapneliai. Ore kabojo juodi debesėliai dūmų.

Vadai ir kariai laukė sprendžiamos minutės. Per dūmus jie akyliai tėmyjo fašistines pozicijas.

Vadas per grandinę perdavė įsakymą: "Be komandos nešaudyti!"

Artilerijos sviediniai pradėjo trūkti užpakalyje linijos tarpe Vilenuezos griūvėsių. Priešas perkėlė ugnį. Per batalijono grandinę žaibo greitumu perbėgo įsakymas:

—Atension! (domė).

Toje pačioje minutėje fašistiniai pėstininkai kairiajame sparne pradėjo lipti iš apkasų.

Mūsų grandinėje pasigirdo kieno tai balsas:

—Eina!

Tarpe ryksmų pasigirdo storas įtikinantis balsas kanadiečio Jardaso, trečios kuopos vado:

—Ramiai, taikyklis 100!

Prabėgo keletas sekundų, ir vėl tas pats balsas riktelėjo daug smarkiau:

—Į fašistus ugnis!

Sutratėjo rankiniai kulkosvaidžiai. Drauge su jais susimaišė šautuvų šūviai.

Liaudiečiai apipylė fašistus, išlindusius iš apkasų, švinu. Dalis fašistų metėsi bėgti atgal, į savuosius apkasus, kiti liko mūšio lauke.

Visą tą laiką mūsų kairysis sparnas tylėjo. Tankai, pagal vado įsakymą, buvo gatavai pasiruošę. Staigiai iš už kalvų fašistinėje pusėje pakilo dulkių sukūrys. Ir akymirkoj pasirodė arklių snukiai, o paskiau pasirodė jų krutinės. Raitelių beveik nebuvo matyti: jie buvo prigulę prie arklių nugarų. Morokiečiai! Arklių kojų dundėsys susimaišė su raitelių laukiniais šauksmais.

Sekunda ir mūsų kulkosvaidžiai apipylė juos švyniniu lietum. Tankai visu smarkumu apėjo mūsų priešakinį šoną ir įsilaužė į eskadroną.

Dar sekunda—ir arklių masė pasisuko atgal. Susiraibaliavo arklių uodegos ir kreivos raitelių nugaros. Nekurie arkliai, klupdami ant priešakinių kojų, gremėzdiškai puolė drauge su morokiškais raiteliais, kiti atsistoję piestu nusirito į šoną.

Dar sekunda, ir viskas nutilo. Tankai sugrįžo atgal. Ant lauko liko arklių, raitelių ir Franko pėstininkų lavonai.

Kuopų vadai raportavo:

—Drauge batalijono vade! Fašistų ataka atmušta!

Angelinas paspaudė juodkalniečio ranką ir linksmai pasakė:

—Neblogai atšventėm primąsias metines sukaktuves!

Pranešimai

Montreal, Que.

Gražus Perstatymas

L.L.D. 137 kuopa, pirmu kartu šiame sezone, **ruošiasi perstatyti puikią šešių veiksmų dramą,** sekmadienį, spalio-October 16 d., posančialiečių salėj, 01234 Charlevoix St.

Kviečiame visus ir visas atsilankyti—atsilankę nesigailėsite. Pradžia 6.30 val. vak.

Rengėjai

Perstatymas

Lietuvių Literatūros Draugijos 47 kuopa spalio 16 dieną, sekmadienį, lietuvių svetainėj 2114 Frontenac St., perstatys veikalą.

Visi vaidintojai atvyksta iš kitos kolonijos. Tad visi ir visos dalyvaukime ir pamatykime kitos kolonijos vaidintojus, o tikrai būsime patenkinti.

Pradžia 7 valandą vakare.

Draugiškai,

Rengėjai

Smagūs Šokiai

M. L. S. ir D. P. Dr-jos jaunuolių skyrius su D. L. K. V. N. Kliubu ateinantį šeštadienį, tai yra 15 d. spalio ruošia įdomiausius šokius sezone, kuriems grieš mišrus orkestas moderniškiausius ir lietuviškiausius šokius.

Be to yra ruošiama kiti įvairūs pamarginimai, kaip tai skrajojantis paštas, merginų valtsai ir visa eilė kitų žaidimų. Tad nesivėluodami kaip 8 val. vak. visi linkui lietuvių svetainės, kuri randasi po antrašu 2161 St. Catherine St. E. O ten būsite patenkinti ir aptarnauti mūsų jauniausių aptarnautojų.

Kviečia **Rengėjai**

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-mos kuopos susirinkimas atsibus spalio 16 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, 6 Denison Ave.

Be kitų draugijos reikalų, bus nominacijos į ateinančių metų valdybą.

Kiekvieno draugijos nario pareiga dalyvauti tame susirinkime ir svarstyti visus draugijos reikalus, o ypač draugijos vadovybės išsirinkime.

J. Barčas
Sekretorius

Masinis Mitingas-Demonstracija

Sekmadienį, 2 val. po pietų, Massey Hall salėj, įvyks masinis mitingas, kuriame bus kalbama Lenkijos imperializmo pavergtosios Ukrainos reikalais ir reikalaujama tai pavergtajai tautos daliai autonominių teisių.

Lietuviai Vilniaus krašte yra lygiai pavergti, kaip ir ukrainai po lenkais, todel visiems lietuviams reikėtų dalyvauti tame susirinkime, padėti ukrainams išreikšti didesnį ir galingesnį protestą prieš Lenkijos valdžią, nes tuo bus padedama ir Vilniaus lietuviams.

Tame susirinkime kalbės Stewart Smith ir kiti žymūs darbininkų vadai. Tai bus mitingas, kaip ir demonstracija prieš Lenkijos valdžios persekiojimą užgrobtųjų tautų. Dalyvaukite visi.

Torontietis

Straffordville, Ont.

Šokiai

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 6-ta kuopa rengia ŠOKIŲ VAKARĄ, kuris įvyks ateinantį šeštadienį, spalio 15 dieną, Straffordville miestelio salėje.

Grieš penkių kavalkų dūdų orkestras. Tad visi tabako kolonijos lietuviai malonėkite atsilankyti. Taip pat kviečiame ir tolimesnių apylinkių lietuvius. Šokiai prasidės 7 val. vakare. Įžanga 25 centai.

Rengėjai

VENGRIJOS NAZIAI DARO ŽYDŲ POGROMUS

BUDAPEŠTAS, Spalio 12. — Vokietijos naziams okupavus Sudeteną, o Vengrijai pastačius Čekoslovakijai reikalavi m u s, smarkiai pradėjo veikti Vengrijos naziai. Jie organizuoja antisemitiškas demonstracijas, populiarizuoja reakcinę politiką ir agituoja, kad Vengrija statytų Čekoslovakijai plėšikiškus reikalavimus.

SŪNŲ IR DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITARPINĖS PAŠALPOS DRAUGIJA

Stipriausia Savišalpos Organizacija Kanadoje

Turi virš 700 narių. Turi 8 kuopas didesnėse lietuvių kolonijose Kanadoj.

LIGOJ PAŠALPOS SKYRIAI YRA TRYS: PIRMO SKYRIAUS NARIUI SUSIRGUS MOKA PO $3.50 Į SĄVAITĘ. ANTRO—$7.00. TREČIO—$12.00.

TAIP PAT YRA TRYS SKYRIAI POMIRTINĖS: PIRMO POMIRTINĖS SKYRIAUS NARIUI MIRUS IŠMOKAMA $80.00. ANTRO—$120.00. TREČIO—$160.00

Nariais priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 50 met. amžiaus

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
K. Narusevičius.
83 Gore Vale Ave.,
Toronto, Ont.

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-ma kuopa rengia didelį

Fruktų Balių

SPALIO 15, ŠEŠTADIENIO VAKARE
6 DENISON AVE.
Šokiams Grieš Gera Ukrainų Muzika

Prašome senus ir jaunus atsilankyti. Linksmai visi laiką praleisime ir minėtą draugiją paremsime.

Įžanga su drabužių padėjimu 20 c. Pradžia 8 val. vakare.

Parengimų Komisija

Kaip Kas iš Montrealo

"The Montreal Daily Star" Bando Nuplauti Diplomatinę Čemberleno Išdavystę

"The Montreal Daily Star" rašo jau kelintą iš eilės editorialą teisinant Čemberleną. Pastara jam duoda sekantį užvardinimą: "Jeigu Būtų Buvęs Čemberlenas 1914?" Po juo pusantros špaltos prirašyta garbinimo Čemberlenui. Vyriausias straipsnio tikslas įrodyti žmonėms, kad jeigu 1914 metais Čemberlenas būtų veikęs panašiai, kaip paskutinėmis dienomis veikė begelbėdamas fašizmą, tai nebūtų kilęs nė Didysis Europos Karas ir "Romanovai dar nekurį laiką būt buvę savo soste, kaipo caru." Paskui verkšlena, kad jeigu Čemberlenui nebūtų pavykę sulaikyti paskutiniu laiku ruoštos eksplozijos Europoje, tai "būtų galėję būti pakeistas visas pasaulio veidas."

Nežiūrint kiek buržuaziniai didlapiai popieros sugadins, kiek jos rašytojai prisaldliežiuviaus, bet pasaulio istorijoje liks pabriežtinai įrašyta, kad Čemberlenas išdavė Čekoslovakiją del fašistinių agresorių sustiprinimo.

Laike Vieno Mėnesio Pavogta 88 Automobiliai

Nors automobilis nėra toks daiktas, kurį bile kas ir bile laiku galėtų "be pinigų pirkti," bet Montreale, kaip Kanados katalikų religijos centre, tai kaip kam nuostabu, o kaip kam visai ne, kad laike pereito rugsėjo mėnesio Montreale buvo pavogta 88 automobiliai, iš kurių 76 surasti, o dvylikai ir policijos viršininkai jau sako "amžiną atilsį."

579 Vaikučiai Negali Lankyti Mokyklos Del Neturėjimo Drabužių

Padėkavonės dienos didlapių lajda pasipuošė su vienu iš stambesnių užvardinimų—"579 vaikai negali lankyti mokyklos, kadangi neturi drabužių."

Apie tai pranešė panelė A. LeBel, direktorė ir sekretorė Katalikų Mokyklų Biuro. Tokį skaičių vaikučių atrado negalinčių lankyti mokyklą betyrinėjant priežastis, kurios sumažino katalikų mokyklose mokinių skaičių.

Laike pereitų mokslo metų įvairios labdarybės įstaigos turėjo teikti 7,884 katalikų mokyklų mokiniams paramą, kad jie galėtų lankyti mokyklą.

Tai kaip progresas stumiamas "pirmyn" mūsų Kanadoje.

25,000 Džiova Sergančių Kvebeko Provincijoj

Provincialis Komitetas Kovai Prieš Džiovos Ligas praneša, kad Kvebeko provincijoje yra žinomi 25,000 džiova serganti asmenys. Taipgi savo pareiškime sako, kad didelė dalis džiovininkų, ar dar tik pradėdančių sirgti džiova, yra nežinomi, nes nepasiduoda išegzaminavimui sveikatos.

Miesto ir provincijos sveikatos departamentai kreipiasi į gyventojus, kad kaip galint dažniau pasiduotų išegzaminavimui ir neslėptų pasireiškiančios džiovos ligos.

Reakcionieriai Vienijasi Prieš Komunistą Kandidatą

Pasiskelbęs kandidatu Mr. Phillips Cartier distrikte ištraukė savo kandidatūrą, kad nepakenkus savo draugui Bercovitchiui, nes tame distrikte nominuotas komunistas kandidatas Fred Rose. Mr. Phillips ir Bercovitch pirmiau abudu buvo nominavęsi save ant liberalų partijos bilieto, bet pajutę pavojų iš nominuoto komunistų kandidato F. Rose greitai vienas iš jų ištraukė kandidatūrą ir davė laišku viešą pareiškimą, kad jis visais galimais būdais rems kandidatą Bercovitchių.

Darbo žmonės jau pradėjo sropiai darbuotis už išrinkimą vieno iš semiausių ir kovingiausių Kvebeko provincijos darbininkų vadų Fred Rose.

Cartier distrikto parlamentariniai rinkimai įvyks lapkričio 14 d.

L. B. Koresp.

Ką Toronto Menininkai Veikia

TORONTO, Ont.—Nors rudeninis sezonas dar tik prasidėjo, tačiau lietuvių menininkų darbas eina visu smarkumu. Menininkai jau turėjo du susirinkimus. Pirmame susirinkime buvo apkalbėtas prisiruošimas naujam sezonui. O kad darbas eitų sekmingai, buvo išrinkta menininkų valdyba vadovauti visam menininkų darbui. Į valdybą išrinkti šie draugai: Linartas, J. Morkis, K. Degutis, A. Ylienė ir J. Valūnas. Į valdybą įeina visi energingi veikėjai. Jos tarpe yra ir jaunuolių.

Nauja valdyba turėjo posėdį, kuriame buvo pasiskirstyta pareigomis. Pirmininku išrinktas draugas Linartas. Prie to buvo apkalbėtas veikalų klausimas. Pasirodė, kad veikalų didelė stoka, tačiau valdyba pasiryžo stengtis kaip nors tą klausimą išrišti.

Antras menininkų susirinkimas įvyko spalio 9 dieną. Šiame susirinkime buvo žiūrima, kaip pradėtas darbas eina. Draugas Linartas pranešė, kad buvo priruošti du veikalai. Taipgi jau esą numatyti veikalai kitiems parengimams. Jis taipgi siūlė, kad komediją "Pusseserė Solomeja" sulošti ir šiais metais. Po diskusijų nutarta šį veikalą pakartoti, nes jis yra labai gražus.

Draugas K. Degutis, atstovas nuo Bangos Choro, pranešė, kad choras sekmingai ruošiasi prie operetės, vadovaujant draugui A. Morkiui, kurs dedąs visas pastangas ne tik gerai išmokinti choristus dainuoti, bet ir orkestrą akomponuoti. Prie to draugas Degutis pažymėjo, kad choras yra nutaręs dalyvauti Pasaulinėje parodoje New Yorke ir turi išrinkęs komitetą, kuris rūpinasi finansais.

Buvo nutarta artimoj ateity suruošti "Amateur night", kuriai vadovybę paėmęs drg. J. Morkis. Taigi visi amatūrai, kurie savo talentą nori parodyti Toronto lietuviams, turi kreiptis pas drg. J. Morkį pranešdami jam ką jie veiks programoj.

Menininkų susirinkimas taipgi nutarė suruošti Miko Petrausko mirties sukaktuvių paminėjimui koncertą, kuriame bus naudojami jo kūriniai. Koncertas įvyks kovo mėnesį, nes tuomet sukaks du metai nuo jo mirties.

Nutarta turėti paskaitas apie teatrą, kad dar daugiau prasilavinti. Dalyviai pažymėjo, kad pereitais metais duotos draugo Mingilo pastabos apie vaidybą labai daug padėjo. Jis buvo užkviestas padėti menininkams ir šiais metais. Žinoma, jei sveikata leis. Nesenai draugui Mingilui darė operaciją, todel jis kol kas nelabai sveikatingas.

Pašvaistė

Numirė Ona Velykienė

HAMILTON, Ont.—Po ilgos plaučių ligos, spalio 4 dieną Mountain Sanatorium ligoninėje numirė Ona Velykienė. Velionė paliko nuliūdime vyrą Kazimierą Velykį, du sūnus ir penkias dukteris. Laidotuvės įvyko praeitą šeštadienį, spalio 8 dieną.

Nors čia nedidelė lietuvių kolonija, vienok velionę į kapines palydėjo virš dvidešimties automobilių. Sulyg Hamiltono kolonijos lietuviškų laidotuvių reiškia labai daug. Tai pirmos tokios skaitlingos laidotuvės dvidešimties metų laikotarpyje. Mat velionė Ona gražiai sugyveno ne tik su lietuviais, bet ir su svetimtaučiais kaimynais, už tai toks gražus būrys susirinko ir palydėjo ją į amžino poilsio vietą.

Velionė išaugino skaitlingą ir pavyzdingą šeimyną: visi susiklausė, visi gyveno su tėveliais vienoj vietoj, o paskutinio atsisveikinimo valandoj, graudžiomis ašaromis aplaistė brangios motinėlės kapą.

Velionė per dešimtį metų priklausė prie Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos antros kuopos. Prie jos prirašė ir savo šeimyną. Sveika būdama darbavosi kuopos valdyboj ir patarnavo parengimuose. Už tai kuopa liūdi netekusi darbščios draugės.

Antros kuopos vardu tariu, lai būna velionei Onai ramu ilsėtis šaltoj Kanados žemelėj, o likusiai šeimynai reiškiu gilią užuojautą.

J. Baličias

Perstatymas "Žingsnis į Vilnių"

MONTREAL.—Spalio 9 d. D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo meno sekcija Vilniaus užgrobimo paminėjimo proga perstatė 3-jų veiksmų pesą Žingsnis į Vilnių. Veikalas ideologiniai kiaurai persisunkęs tautinio šovinizmo dvasia, gana ilgas ir abelnai nuobodus. Artistai savo roles atliko vidutiniškai, kai kurie ir labai gerai, tačiau del veikalo nuobodumo publikoj buvo girdimas nepasitenkinimas.

Pirmiau kiekvienais metais Montrealo lietuvių pašalpinės draugijos apvaikščiodavo bendrai šią taip svarbią ir visiems lietuviams skaudžią paminėjimo dieną, kaipo pavergimą Vilniaus krašto lietuvių po Lenkijos ponų letena. Bet šįmet priešingai. Kitos organizacijos nieko nerengė, kadangi buvo tikėtasi, kad kliubas kaip visuomet, taip ir šįmet pakvies didžiąsias, kaip tai Montrealo Lietuvių Sūnų ir Duterų Pašalpinę Draugiją ir Šv. Kazimiero-Jono Pašalpinę Draugiją, bendrai susitarti apvaikščiojimui šios dienos. Tačiau kliubas, pagrąsintas Vilniui vaduoti sąjungos (mat tos visos trys draugijos susirinkusios kalbą apie pavergtus vilniečius, negarbavoja Smetonos), pabūgo minėti bendrai. Tiesa, tą pačią dieną Sūnų ir Dukterų Draugijai ir Šv. Kazimiero-Jono Draugijai prisiuntė pakvietimus dalyvauti koncerte, bet tai ir viskas. Net ir pats kliubas, nors kvietimuose ir pranešimuose žymėjo, kad tai bus "Vilniaus užgrobimo paminėjimas," bet nė vienu žodžiu nebuvo prisiminta. Viso labo perstatytas virš minėtas veikalas. Žmonių dalyvavo pilna salė.

Rep.

K.L.K.L.L.G. RAPORTAS

(Atkelta iš 2-ro pusl.)

dos lietuvių kilnaus darbo gynimui Lietuvos liaudies.

Senasis K.L.K.L.L.G. per šiuos du metu sugyveno geriausioj santaikoj. Nors esame mišrūs politinių įsitikinimų ar pažiūrų skirtumo atžvilgiu, tačiau Lietuvos liaudies gelbėjimo, už atsteigimą demokratijos Lietuvoj klausimais geriausiai susitarėm, sutartinai kaip vienas veikėme, be jokių ginčų, be jokių vienų ant kitų užsipuldinėjimų. Atlaikėme dvidešimts savo posėdžių, kuriuose nuoširdžiai ir nuodugniai svarstėme Lietuvos liaudies reikalus, kovoje už pasiliuosavimą iš po tautininkų fašistinės diktatūros, už išsaugojimą Lietuvos nepriklausomybės ir kaip labiau, kaip daugiau išjudinus Kanados lietuvius teikimui moralės ir materialės paramos Lietuvos liaudies ir ypatingai priešfašistiniams kaliniams. Smagu buvo veikti, kuomet pas mus, senąjį komitetą taip sklandžiai ir vieningai ėjo vedimas pirmojo Kongreso pavestų pareigų. Linkėtina, kad ir naujasai komitetas, kurį jūs, gerbiamieji delegatai ir delegatės išrinksite, taip pat ir dar geriau veiktų, gelbėjimui Lietuvos liaudies priešfašistinių kovų, kurios dar nepasibaigusios.

Prie to, tenka pasakyti, kad vienas mūsų Komiteto narys ir buvęs pirmininkas, būtent drg. Z. Janauskas, kuris būdamas Komitete uoliai darbavosi savo pareigose, apie aštuoni mėnesiai atgal paliko Montrealą ir išvyko dirbti prie Liaudies Balso, todel K.L.K.L.L.G. neturėdamas Kongreso išrinktų alternantų, jo vietoj pakvietė iš Montrealo organizacijų Komiteto už Taiką ir Demokratiją, drg. V. Šipelį brolišku atstovu, užpildyti išvykusiojo vietą.

Baigdamas noriu ir apie save pridėti, kadangi per ištisus du metu man teko eiti K.L.K.L.L.G. sekretoriuas pareigas ir palaikyti ryšius su visų kolonijų lokaliniais Lietuvos liaudies gynimo komitetais, atskiromis organizacijomis ir pavieniais lietuviais, Lietuvos liaudies rėmėjais. Nei kiek neabejoju, kad būdamas šiose pareigose, neatlikau, kaip turėjau jas atlikti. Užtad duokite dabar vėjo už pastebėtus trūkumus. Kolonijų draugai, aišku, negavote tinkamos kooperacijos, nes ir man teko eiti šias pareigas liuoslaikiu, atlikus nuo kitų organizacijų darbų, kurių eilės sukasi apie mūsų, darbo žmonių, reikalus, taipgi ir nuo kasdieninio gyvenimo reikalų duonos uždarbio. Todel atleiskite, jei kartais nepasiskubinau duoti reikiamus atsakymus ir ar kitas informacijas reikalingas del jūsų ir del Lietuvos žmonių.

Gerb. delegatai ir delegatės! Lietuvos liaudies kovos už atsteigimą demokratijos dar nesibaigia. Ten dar tebesiaučia reakcija, Lietuvos liaudies, darbininkų ir valstiečių persekiojimas, ilgametis sunkiųjų darbų kalinimas ir terorizavimas. Todel šiame Kongrese nuosekliai diskusuokite Lietuvos liaudies padėtį, jos kovas ir mūsų užduotis padėti tose kovose. Antrasis Kanados Lietuvių Kongresas, lai suranda būdus, kaip mes, Kanados lietuviai, vieningai galėtume sunerti mūsų rankas ir ištiesti brolišką pagelbos ranką mūsų broliams ir sesutėms gyvenantiems Lietuvoje, kad kuo trumpiausioj ateityj, būtų atkovota Lietuvos liaudies laisvė, atsteigta demokratija. Tad visi ir visos, Kanados lietuviai ir lietuvės, pirmyn į pagelbą kovojančiai Lietuvos liaudžiai prieš visų Lietuvos žmonių prispaudėją—fašizmą, už atsteigimą demokratinės tvarkos.

Lai gyvuoja laisva, demokratinė nepriklausomoji Lietuva!

PAALPGAVIŲ SKAIČIUS TORONTE AUGA

TORONTO, Ont. — Rugsėjo mėnesio pabaigoj Toronte iš pašalpos gyveno 56,708, kas rodo, kad pašalpgavių skaičius auga, nes tuo pačiu laiku pereitais metais pašalpgavių skaičius buvo 48,928.

Kas Dedasi Toronte

Pašalpinės Draugijos Balius

Ateinantį šeštadienį įvyks Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos parengimas—vaisių balius.

Kiek teko girdėti, parengimų komisija rengiasi padaryti šį parengimą visapusiškai įdomiu. Narių pareiga yra kuoskaitlingiausia atsilankyti, nes, viena, tokiam puikiam parengime bus galima smagiai pasilinksminti, susitikti su draugais, ir kita, atsilankydamas į parengimą narys atliks narines pareigas. Juk visiem žinoma, kad administracinių išlaidų padengimui draugija neima specialių mokesčių, kaip kad daro kitos pašalpinės draugijos, bet jas sukelia parengimuose. Taip pat draugija prisideda ir prie kitokio visuomeniško darbo, o ir tam reikia lėšų. Tad kiekvieno nario ir narės pareiga lankyti draugijos rengiamus parengimus ir prisidėti prie draugijos vedamų darbų.

Beje, tenka priminti, kad nekurie nariai retai kada atsilanko į draugijos parengimus. Na, o jeigu taip elgtųsi visi, kas tada atsitiktų? Paprastai, kaip ir kitos draugijos, užsidėtume tam tikrą mokestį ir padengtume administracines lėšas. Tačiau mūsų draugijoj yra pakankamai draugijos reikalus įvertinančių narių ir to kol kas netenka daryti. Tikimasi, kad ir ateityje to nereiks.

Trumpai sakant, draugijos parengimai yra ne tik narių suėjimu, bendru pasilinksminimu, bet ir narių lojalumo kvotimais. Istorija jau mums prirodė, kad kas linki šiai svarbiai Kanados lietuvių pašalpinei draugijai gero, kas trokšta, kad draugija stiprėtų ir dar daugiau galėtų padėti Kanados lietuviams, tas sulyg išgalės lankosi į draugijos parengimus. O kas nors ir yra draugijos nariu, bet linki jai blogo, to niekad nepamatyti draugijos parengime.

Už tad pradedami naują veikimo sezoną, pasistengkime, kad to nebūtų. Jeigu žinom, kad draugija atlieka milžiniškus darbus, kad ji reikalinga Kanados lietuviams, todel padarykime kuoskaitlingiausius ir draugijos parengimus.

Narys

AUKOS

Lietuvos Liaudies Kovotojams

Po antrojo Kanados Lietuvių Kongreso pirma auka jau atėjo priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai $14.25, kurias prisiuntė Sudburio Lietuvių Komitetas, surinktas draugų-ių sudburiečių privatiškoj sueigoj.

Draugams ir draugėms aukotojams, taip pat Komitetui, K. L.K.L.L.G. vardu reiškiu giliausią padėką.

J. Lesevičius
K.L.K.L.L.G Sekretorius
P. O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

Nauja Sovietinė Filma

Rodoma Šią Sąvaitę
Kiekvieną Dieną Nuo
6.30 Valand. Vakaro

Pelissier's
COUNTRY CLUB BEER
Pelissier's Brewery Limited
Mulvey and Osborne Sts.
WINNIPEG
Phone 96 361

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Dr. F. Rybak
M.D., C.M., L.M.C.C.
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris
Atlieku įvairias operacijas
Ofisas:
598 Selkirk Ave., Tel. 55 223
Rezidencija:
562 Alfred Ave., Tel. 54 000
Winnipeg, Man.

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS
Tarp New Yorko ir Klaipėdos, Per Gothenburgą
Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais.
Nuo Švedijos, vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro moderniškuoju S. S. "Marieholm."
Nereik Švedų vizos keleiviams į Lietuvą per Švediją.

Kalėdinės Ekskursijos į Lietuvą
Išplaukia iš New Yorko
DROTTNINGHOLM, ... lapkričio 30
GRIPSHOLM, ... Gruodžio 7

Platesnių žinių ir laivakorčių kreipkitės į vietinį laivakorčių agentą, arba į
SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLAY ST., MONTREAL, QUE., CANADA

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Charles Benush
(Kazio Beniušio)
PIRMA LIETUVIŲ NAUJŲ IR VARTOTŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
332 Notre Dame Ave., Winnipeg, Man.
Perka, Parduoda ir Maino Gatavus Nešiojimui Vyriškus ir Moteriškus Rūbus, Apavus. Namų Baldus—Rakandus. Karpenterių ir Mechanikų Įrankius. Medžioklės Šautuvus, Muzikalius Instrumentus. Žiūronus, Kemeras, Auksinius Žiedus, Laikrodžius ir Kitokius Įvairius Daiktus.
Prekes siunčia į visas Kanados dalis.
Nepatenkintiems pinigai grąžinami, išskaičius persiuntimo išlaidas.
Kainų katalogą "Monthly Bulletin" siunčiu veltui.

Lit. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla